

Voorjaarsrapportage 2009

Emmeloord, 19 mei 2009

Aan de gemeenteraad.

I. INLEIDING

Onderdeel van de jaarlijkse budgetcyclus (van beleidsplanning tot beleidsrekening / jaarverslag) vormt in het voorjaar de zogenaamde voorjaarsrapportage, waarmee richting wordt gegeven aan het meerjarenbeleid voor de komende periode. Dat geschiedt door middel van de vaststelling van de beleidsplanning. Daarnaast treft u de algemene beschouwingen van het college aan, voortgangsinformatie over de huidige stand van zaken van projecten en ontwikkelingen op de diverse beleidsterreinen binnen de elf programma's van de programmabegroting 2009. De algemene beschouwingen hebben wij dan ook laten vergezellen van een financiële beschouwing omtrent de huidige financiële (meerjaren)positie van de gemeente.

De opbouw van de voorjaarsrapportage is als volgt:

I.	Inleiding	1
II.	Aanbiedingsbrief/algemene beschouwingen	2
I.	Programmarekening 2008	11
II.	Reserves	12
III.	Programmabegroting 2009(-2012):	
	1. Burap	12
	2. Voortgang bestaand beleid / kredietbewaking	36
	3. Niet gepland beleid	40
	4. Bestemming vrijvallende middelen	40
IV.	Beleidsplanning 2010-2013	41
V.	Besluitvorming	44
VI.	Bijlagen:	45
	- Niet gepland beleid, reeds in uitvoering	
	- Beleidsplanning 2010-2013	
	(de beleidsplanning is als afzonderlijk document bijgevoegd)	

II. AANBIEDINGSBRIEF/ALGEMENE BESCHOUWINGEN.

Dames en heren leden van de raad,

Graag bieden wij u hierbij onze vierde voorjaarsrapportage aan. Na drie jaar zien wij terug op een periode waarin veel van de inspanning- en resultaatverplichtingen uit het collegeprogramma 2006-2010 gerealiseerd zijn. U hebt daarvan inmiddels een overzicht ontvangen. Bovendien stellen wij met enige tevredenheid vast dat ook aan andere grote projecten met succes is gewerkt.

Helaas heeft de financieel economische crisis er toe geleid dat bij een enkel project (Vilavie) de vertrouwenwekkende start moest worden afgebroken. Een ander project, Wellerwaard, ondervindt ook tegenwind door deze macro-economische factor.

Deze aanbiedingsbrief is geschreven onder een gesternte van vertrouwen als het om eigen beleid gaat. Maar ook één van zorg als het om het economische klimaat in de gemeente gaat en de tegenwind die ons bedrijfsleven daardoor ondervindt. Wij stonden voor de keuze om enerzijds terughoudend beleid te voeren en investeringen uit of af te stellen of anderzijds juist blijf te geven van het vertrouwen in eigen beleid en investeringen te plannen die een bijdrage leveren aan behoud van de werkgelegenheid en versterking van het voorzieningenniveau voor onze inwoners. Wij kozen voor dat laatste en zullen hierna toelichten dat die investeringen verantwoord en gewenst zijn. Daarnaast markeren we een aantal speerpunten dat voor de komende raads-/college periode van belang is.

Normaliseren en verbijzonderen

Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota vorig jaar hebt u ingestemd met onze voorstellen voor "normaliseren en verbijzonderen". Kort samengevat komt dat er op neer dat wij in financiële zin onderscheid maken tussen beheer en onderhoud van het bestaande enerzijds en anderzijds nieuwe, extra voorzieningen. De reden daarvoor was dat met een aantal beheer- en onderhoudopgaven niet of onvoldoende in de meerjarenbegroting rekening werd gehouden. Wij spaarden onvoldoende om noodzakelijke vervangingen naadloos op te vangen, achterstallig onderhoud weg te werken en hadden de reguliere onderhoudsbudgetten onvoldoende in de begroting verwerkt. Dat is ontstaan doordat Noordoostpolder indertijd "a fonds perdu" wegen, bruggen, scholen, enzovoort (om niet) kreeg overgedragen. Daardoor brachten wij ons zelf in de ongewenste situatie waarin beheer en onderhoud soms moesten concurreren met nieuwe investeringen.

Vorig jaar is besloten dat de noodzakelijke middelen voor vervangingen en groot onderhoud in beginsel uit de reguliere begroting van de gemeente betaald moeten worden en niet uit bijvoorbeeld **extra** belastingen. Nieuwe, grote investeringen zouden wel via een verhoging van belastingopbrengsten "betaald" kunnen worden. Een andere mogelijkheid is "nieuw voor oud", waarbij een bestaande activiteit beëindigd wordt ten gunste van een nieuwe. Dan breng je een relatie aan tussen een investering en de daarmee gemoeide extra kosten en valt er dus wat te kiezen. Dat noemen wij dan "verbijzonderen".

Om dit mogelijk te maken is er op het financiële vlak heel veel werk verricht. Eén van de gevolgen daarvan is dat de traditioneel grote rekeningoverschotten naar verwachting af zullen nemen.

Met deze herstructurering van de begroting zijn nog enige jaren gemoeid, maar het is nu al duidelijk dat deze werkwijze beter zicht geeft op onze financiële mogelijkheden.

Herbezinning

Wij constateren dat de tot voorkort vanzelfsprekende gestage groei van ons inwoneraantal tot het verleden behoort, conform de landelijke trend. Het afgelopen jaar is regelmatig gesproken over de consequenties van de nieuwe groeicijfers. Aan die vanzelfsprekende groei van de afgelopen 50 jaar is een eind gekomen. Reden voor raad en college om de aantallen gemiddeld te bouwen woningen van 400 per jaar terug te brengen naar gemiddeld 250 per jaar. De "vervallen" 150 woningen zouden ingezet kunnen worden voor bijzondere projecten als "Vilavie" en de "Wellerwaard". Tijdens die discussies is er terecht op gewezen dat minder groei ook gevolgen heeft op andere terreinen dan woningbouw. Wij hebben toegezegd de consequenties daarvan op hoofdlijnen te zullen doorrekenen en de resultaten aan de raad te presenteren. Eerder is een relatie gelegd tussen inwoneraantallen en bijvoorbeeld de start van de bouw in Emmeloord Centrum. Maar ook voor sport- en onderwijsvoorzieningen is het relevant om te weten op hoeveel inwoners die berekend moeten zijn.

Wij hebben twee scenario's op hoofdlijnen doorgerekend. Een scenario met een ongeveer gelijkblijvend aantal inwoners en het meest recente CBS scenario, waarin Noordoostpolder een gematigde groei laat zien tot 52.000 inwoners in 2023. Meer inwoners leidt tot een hogere uitkering uit het gemeentefonds, hogere doeluitkeringen en meer belasting- en retributieopbrengsten. De hiermee gepaard gaande hogere inkomsten bieden voldoende compensatie voor de hogere uitgaven die verbonden zijn aan meer inwoners. Nu het CBS voor onze gemeente blijft uitgaan van groei vinden wij het niet opportuun om rekening te houden met scenario's waarin *afname* van de bevolking aan de orde is. Met een "worst case scenario" van een per saldo gelijk blijvend aantal inwoners hebben wij wel rekening gehouden.

De beide doorrekeningen tonen ook aan dat er geen substantieel verschillende uitkomsten zijn als het om "normaliseren" gaat. Aanvullende, extra maatregelen zijn daarvoor niet nodig.

Wij handhaven ons verantwoorde, terughoudende begrotingsbeleid en gaan daarom in de meerjaren ramingen voorzichtigheidshalve niet uit van de CBS cijfers maar van een gelijkblijvend aantal inwoners.

Voor een nadere onderbouwing van deze conclusie en de gevolgen op hoofdlijnen verwijzen wij graag naar de alinea Financiële consequenties aan het slot van deze brief.

Dit betekent ook dat er ruimte is om uitvoering te blijven geven aan de ambities van dit college. Voor een pas op de plaats op basis van een teruggang in inwoners is dus geen aanleiding. Ons zorgvuldige financiële beleid, en de "normaliseren & verbijzonderen"-operatie maken het mogelijk verder te werken aan onze ambities.

Wij vragen de raad de uitkomsten van ons scenario onderzoek te onderschrijven en te blijven investeren in voorzieningen voor onze inwoners.

Relatie inwonersontwikkeling met de majeure projecten

Emmeloord Centrum

Bij de besluitvorming in 2006 over de centrumplannen is een relatie gelegd tussen de start van de nieuwbouw en het hebben van 47.000 inwoners. Maar als daarvan in 2011 nog geen sprake van is, wordt de bouw toch gestart. Die relatie werd gelegd in verband met de uitbreiding van het winkelareaal. Het centrumplan voorziet daarnaast in de realisatie van 137 appartementen.

Beide gegevens zijn voor ons aanleiding geweest zich nadrukkelijk te bezinnen op de consequenties die er aan verbonden moeten worden als de bevolkingsgroei vertraagt. Ook vergroting van het draagvlak onder bevolking en ondernemers is van groot belang.

Wij hebben de afgelopen maanden een businesscase uitgevoerd naar de mogelijkheid om zowel de bibliotheek als het Muzisch Centrum te verplaatsen naar de Deel en te betrekken bij de nieuwbouw. Met deze bundeling van krachten worden meerdere doelen gediend:

- De financiële middelen voor het ophanden zijnde, maar niet begrote, groot onderhoud aan het Muzisch Centrum zouden kunnen worden aangewend voor een nieuwe, op de toekomst gerichte, invulling voor de muzische functies. Dit is zeer aantrekkelijk vergeleken met een investering in een voor dit doel verouderd gebouw.
- De bibliotheek, het Muzisch Centrum en theater 't Voorhuys zijn gehuisvest in het centrum van Emmeloord en kunnen door een hechtere samenwerking in educatief en cultureel opzicht meer betekenen voor onze inwoners en voor elkaar.

Het hiermee gemoeide aantal vierkante meters vloeroppervlak gaat slechts beperkt ten koste van de oppervlakte winkels, maar substantieel van de oppervlakte wonen. Hierbij is sprake van enige tientallen appartementen. Daarmee wordt enigszins tegemoet gekomen aan de wensen van de BAN zoals die geuit zijn in 2006. Belangrijker neveneffect is de forse reductie van het aantal geplande appartementen. Woningverhuurders zijn van oordeel dat voorkomen moet worden dat er een overaanbod ontstaat van appartementen. Dit ook in relatie met andere plannen voor appartementen aan o.a. De Balkan. De businesscase heeft aangetoond dat deze plannen realiseerbaar zijn indien daarvoor jaarlijks in de begroting een bedrag van 1 miljoen tot 1,5 miljoen euro wordt opgenomen. Wij zijn van oordeel dat het verantwoord is om verder te onderzoeken met de drie cultuurpartners of deze plannen kunnen worden uitgevoerd, waarbij een maximale jaarlijkse extra last van 1 miljoen euro volgens ons taakstellend zou moeten zijn.

Wij zouden graag van de raad "groen licht" krijgen om deze plannen concreet uit te werken, zodat in het najaar bij de begroting de uitkomsten gepresenteerd kunnen worden. De plannen zijn bedoeld voor het aantrekkelijk en toekomstgericht houden van essentiële voorzieningen voor onze inwoners. Wij zien deze plannen daarom grotendeels als normaliseren maar aan genereren van extra inkomsten valt niet te ontkomen. Daarover zal ook bij de Najaarsnota duidelijkheid moeten zijn.

Masterplan Sport

Het Masterplan Sport zien wij ook als een essentiële, eigentijdse aanpassing van de sportfaciliteiten voor onze inwoners. Of dat er nu 47.000 of 52.000 inwoners zijn. Wij zien dus geen reden in de bevolkingsontwikkelingen om tot een andere uitwerking over te gaan dan door de raad besloten.

Wellerwaard

Voor de uitwerking van een deel van het plan Wellerwaard zijn wij mede afhankelijk van een projectontwikkelaar. Wij moeten constateren dat de marktomstandigheden niet positief zijn voor een snelle realisering.

Woningbouw in de Wellerwaard zien wij nadrukkelijk als een vorm van verbijzonderen. Concurrentie met het "eigen" woningaanbod in de reguliere woonwijken en in de dorpen willen wij voorkomen.

De recreatieve voorzieningen in de Wellerwaard zien wij nadrukkelijk als een vorm van normaliseren. Ze zijn ten behoeve van onze eigen inwoners dicht bij huis. Daarop moet onze inspanning zich primair richten in dit project. Wij verkeren in een bijzonder goede uitgangspositie dankzij de motie Van Heugten, die 5 miljoen euro voor dit plan in het vooruitzicht stelt. Dat biedt ons nog meer de mogelijkheid om van de Corridor/Wellerwaard een aantrekkelijk recreatief gebied voor onze inwoners te maken. De Burchttocht met natuurontwikkeling en water partijen zijn civieltechnisch grotendeels klaar, de natuur moet het afmaken. Ook "de Terp" verkeert in een zelfde fase en de golfclub gaat er bezit van nemen.

Normaliseren verder uitgewerkt

De afgelopen jaren zijn wij steeds meer tot de overtuiging gekomen dat onze aandacht zich niet uitsluitend meer moet richten op nieuwbouw, maar daarnaast ook op de herstructurering van de centra van onze dorpen. Directe aanleiding was sloop van de woningen aan de Zuidakker en Zuidwend in Bant. Een gezichtsbepalend deel van Bant verdween en een nieuwe zorgvuldige invulling was vereist.

In de centra van de dorpen komt de stedenbouwkundige opzet en de architectonische vormgeving van de Delftse School het beste tot uiting. (Nagele kenmerkt zich door het "Nieuwe Bouwen"). De meeste woningen in de kernen zijn bescheiden van omvang en aan groot onderhoud toe. Gezien de leeftijd van onze polder, ontstaan nu en in de toekomst verschillende herstructureringsvraagstukken. Deze moeten in kaart worden gebracht. Daarom hebben gemeente en Mercatus opdracht gegeven tot een onderzoek dat aanbevelingen bevat over hoe om te gaan met dat herstructureringsvraagstuk. Het leidend beginsel van de Nota Belvédère: "Behoud door Ontwikkeling", moet in de aanbevelingen herkenbaar zijn. Hier moeten meerjarenafspraken over gemaakt worden. Belangrijke aspecten daarbij zijn de leefbaarheid in de dorpen, de technische staat van de woningen en de noodzakelijke temporisering van nieuwbouw. Dit is een omvangrijke opgave die in de volgende collegeperiode op ons afkomt. Komend najaar zullen wij de aanbevelingen met U bespreken. De concrete uitvoering zal in een volgende College-/Raadsperiode aan de orde komen. Financieel laten wij € 2,3 mln. dotatie aan de woningreserve voor hen na.

Een uitzondering maken wij voor Nagele. Dat dorp heeft met drie grote opgaven te maken die niet los van elkaar kunnen worden gezien. In de eerste plaats is er de haalbaarheidsstudie "Centrum Nagele", die gericht is op een efficiënter gebruik van de centrale voorzieningen binnen de Ring. Daarnaast de herstructureringsopgave van de hofjes rond de Ring en als derde de uitbreiding van het dorp. Wij hebben besloten deze drie thema's onder een stuurgroep te brengen en zowel een bestuurlijk als ambtelijk coördinator aan te wijzen. Ook hier geldt: "Behoud door Ontwikkeling" met speciale aandacht voor dit unieke voorbeeld van het nieuwe bouwen.

Ook bij bedrijventerreinen zijn er mogelijk diverse herstructureringsvraagstukken.

Woningbouw

De beperktere bevolkingsgroei heeft er toe geleid dat wij de nieuwbouwambitie hebben bijgesteld van 400 naar 250 per jaar. Concreet betekent dit 150 woningen voor Emmeloord en 100 voor de dorpen. Als na te streven uitgangspunt geldt voor ons dat, op afzienbare termijn, ieder dorp beschikt over een goed gekeurd bestemmingsplan voor woningbouw. Dat betekent dat er gebouwd kan worden. Maar wij menen dat het noodzakelijk is om per dorp te bezien op welke wijze er gebouwd gaat worden: in eigen gemeentelijke regie of door middel van "zelfrealisatie". Ook speelt daarbij al dan niet gefaseerde uitgifte een rol. Een van de grootste financiële risico's bij een mindere bevolkingsgroei is het in eigendom en voorraad hebben van grond die niet of veel trager afgenomen wordt.

Om te voorkomen dat we concurrent worden van onze eigen uitbreidingsplannen zoals Emmelhage, zetten we een stop op nieuwe inbreidingsplannen in Emmeloord. Uitzonderingen daarop vormen de Balkan en De Deel. Deze projecten lopen al en zijn daarmee een gegeven. De Balkan heeft extra prioriteit door de relatie met de zorgsector.

Onderwijshuisvesting

Berekeningen maken zichtbaar dat de reserve onderwijshuisvesting uitgeput raakt. Huisvesting van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs is kwalitatief op orde. Kwantitatief kent het basisonderwijs echter leegstand. Daar tegenover groeit de behoefte aan lokalen voor speciaal onderwijs sterk.

Een grote spanning is het gevolg: aan de ene kant is er veel leegstand en aan de andere kant tekort. Hier moeten rationele keuzes gemaakt worden: nieuw bouwen en leegstand laten voortbestaan of de leegstand in het basisonderwijs benutten met als gevolg een minder optimale logistieke situatie voor het speciaal onderwijs.

Natuur Milieu Educatie-Centrum (NME)

Wij vinden het belangrijk om de natuur- en milieueducatie (NME) een impuls te geven. Daarom is dit punt opgenomen in het collegeprogramma. We stellen voor om een start te maken door als gemeente hier op pilotbasis handen en voeten aan te geven. Fysiek kan het NME inhuizen bij scouting. Na twee jaar evalueren we of het NME aan de behoefte voldoet.

Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW)

IGW is in deze collegeperiode gestart als project en dus eindig. Hoewel het altijd beter kan, zijn de eerste ervaringen zodanig positief dat verder investeren in IGW aan te bevelen is. Komend najaar vindt de evaluatie plaats en kunnen meer definitieve conclusies worden getrokken

Andere Overheid

Ook het project Andere Overheid is in 2006 ingestoken als vierjarig project. Sinds die tijd zijn er landelijk veel ontwikkelingen geweest en is het project veel breder geworden. Er is een duidelijke visie uitgewerkt op het overheidsloket 2015. Het project moet dus nog enige jaren worden voortgezet. Deze aangepaste visie is toekomstgericht en sluit aan bij de behoeften en wensen van onze inwoners. Als we deze visie vertalen in de praktijk van onze gemeente, zien we dat de opgave die voor ons ligt minstens zo groot is als die achter ons ligt. Dit betekent dat we ook voor de komende jaren flink moeten investeren, Gemiddeld met 275.000 euro per jaar. Het project Andere Overheid heet inmiddels het Nationaal UitvoeringsProgramma.

Poppodium

Het gebouw van Paspardoe aan de Noordzijde vervult geen functie meer voor onze jeugd. De roep om een "eigen" plaats van samenkomst/poppodium wordt terecht sterker. Momenteel kent Noordoostpolder voor de jeugd geen breed poppodium. Dit is voor de jeugd van een middelgrote gemeente als Noordoostpolder toch een zeer wenselijke voorziening. Wij zijn van plan als pilot na de zomer van 2009 voor de duur van twee jaar een poppodium te laten exploiteren in het RIO-gebouw. De eigenaar is bereid voor 2 jaar een huurcontract aan te gaan. Dat geeft ons de mogelijkheid proefondervindelijk te zien of een dergelijke algemene voorziening in een brede behoefte en gebruik voorziet. Evaluatie na twee jaar moet uitwijzen of en hoe we daarna verder gaan.

Bruggen

In Noordoostpolder liggen relatief veel bruggen die allen ongeveer dezelfde leeftijd hebben. Structureel onderhoud is noodzakelijk. Wij nemen een extra jaarlijks budget op van 175.000 euro om de levensduur te bevorderen. Daarnaast moeten we in de verdere toekomst bruggen vervangen. Het is verstandig om hiervoor de komende jaren een reserve op te bouwen. Dit college maakt dit jaar nog een inventarisatie. Op basis van die inventarisatie kunnen besluiten worden genomen voor de vervanging van bruggen.

Onkruidbestrijding

Het bestrijdingsmiddel Casaron mag niet meer worden gebruikt. Voor een gelijkblijvend kwaliteitsniveau betekent dit meer handwerk en daarmee hogere kosten. In combinatie met het huidige voordelige onderhoudscontract, levert dit op korte termijn een forse stijging van de kosten op.

Als we een lager kwaliteitsniveau kiezen en maatregelen treffen, zoals het snippergroen verkopen, gras in plaats van borders, kunnen we de stijging van de kosten beperken, maar niet ongedaan maken. Wij onderzoeken daarvoor de mogelijkheden.

Deze maatregelen zullen vervolgens in een aantal jaren getroffen moeten worden, zodat een afbouw van de benodigde middelen wordt voorgesteld ten laste van de reserve beleidsplan.

Verbijzonderen verder uitgewerkt

Grondposities

Stagnatie van groei vraagt om anticiperen. Wij zijn nagegaan hoe onze strategische grondpositie en de grondexploitaties zich ontwikkelen bij het nulscenario. Daaruit concluderen wij dat de verwachtingen ten aanzien van de grondexploitaties, gecombineerd met onze reservepositie, voor de grondexploitatie geen onverantwoorde risico's zal opleveren. Met nieuwe strategische aankopen gaan wij voorzichtig om. Overigens worden de kaders wat betreft grondbeleid met de nota grondbeleid binnenkort aan u voorgelegd.

Randmeer

Samen met de provincie Flevoland, gemeente Steenwijkerland en gemeente Lemsterland onderzoeken we de mogelijkheden van een Randmeer. Een Randmeer biedt veel aantrekkelijke mogelijkheden om het recreatieniveau van Noordoostpolder te bevorderen. De brede betrokkenheid en belangen van de verschillende gemeentes en de provincie Flevoland bieden perspectief. We verwachten dat het onderzoek in de vorm van een businesscase in binnenkort wordt gepresenteerd.

Seniorenstad

De markt maakt het ontwikkelen van een seniorenstad momenteel niet mogelijk. Om in de toekomst de mogelijkheid open te houden, nemen we dit mee in de Structuurvisie.

Windenergie

In 1998 is unaniem besloten om niet meer door te gaan met het kunnen bouwen van solitaire windmolens op agrarische erven. Om de rechthebbenden op een solitaire windmolen te compenseren, is na een zorgvuldig landschappelijk planologisch onderzoek besloten dat langs het IJsselmeer een groot windmolenpark komt. De voorbereidingen daarvoor lopen al jaren via de Windkoepel. Omdat de minister van Economische Zaken het belang van de realisering van dit nieuwe windmolenpark inziet, heeft zij de Rijksprojecten procedure daarop van toepassing verklaard.

Superbus

Dit voorjaar is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. De uitkomst is positief. Met relatief lage kosten kan het superbusplan gefaseerd worden ingevoerd. Reistijden met de Randstad worden hiermee aanzienlijk verkort en het openbaar vervoergebruik fors gestimuleerd. De superbusverbinding is mogelijk wanneer ook de provincies Flevoland, Friesland en Groningen hierin participeren evenals de trajectgemeenten. Met de superbus wordt de openbaar vervoersituatie van Noordoostpolder fors verbeterd. Daarnaast markeert de superbus het ontwikkelingspotentieel van Noordoostpolder.

Promotie & acquisitie

Met de gemeenteraad is afgesproken om in deze collegeperiode extra in te zetten op promotie en acquisitie. De tussentijdse evaluatie liet een positief beeld zien, die wat doorkruist lijkt te worden door de huidige economische tegenwind. Wij spreken graag de wens uit dat definitieve evaluatie zodanig uitpakt dat deze inzet na 2010 structureel gemaakt kan worden.

Inspanningen om bedrijven naar Noordoostpolder te trekken gaan onverminderd door. De nadruk in de komende tijd zal liggen op het aantrekken van bedrijven uit de logistieke hoek en de zakelijke dienstverlening. De mogelijkheid om ook letterlijk in de hoogte de ruimte te benutten blijkt voor bedrijven uit beide sectoren een aantrekkelijk perspectief en is bovendien onderscheidend met bijvoorbeeld Lelystad en Dronten.

We verwachten dat de combinatie van deze driedimensionale ruimte met de gunstige ligging op het snijpunt van A6 en N50, zal leiden tot nieuwe bedrijvigheid. (N.B. is het wijs dit zo expliciet te melden? De letterlijke hoogte moet nog bevochten worden. Welk nieuw logistiek bedrijf naast Koopman hebben wij op het oog?)

Daarnaast zal binnenkort een start worden gemaakt met het promotieplatform. In dit platform zullen de krachten op het gebied van wonen, werken en recreëren binnen Noordoostpolder gebundeld worden om het imago van Noordoostpolder te bevorderen. Noordoostpolder is een aantrekkelijk gebied. Dat weten wij. Nu de rest van Nederland nog.

Financiële consequenties

Op hoofdlijnen is geïnventariseerd wat de verwachte consequenties zijn van de verschillende varianten in bevolkingsgroei van Noordoostpolder. Het gaat om de variant waarbij het bevolkingsaantal zich stabiliseert of licht groeit tot 2023 en de variant waarbij het aantal inwoners stijgt tot circa 52.000 inwoners. De consequenties worden per programma kort weergegeven.

Openbare orde en veiligheid

Voor het programma Openbare orde en veiligheid worden de lasten volledig gedekt door de algemene middelen. Voor de varianten 1 en 2 is dit gelijk.

Openbare werken

Programma Openbare werken moet worden opgeknipt in nieuwe werken als gevolg van groei en in werken ten behoeve van het beheer en onderhoud van de bestaande werken. Het beheer en onderhoud zijn in algemene zin geborgd. Alleen voor de bruggen vindt op dit moment nog een onderzoek plaats.

Op basis van het Verkeers- en Vervoerplan kan geconstateerd worden dat de huidige infrastructuur, waarvan de lasten worden gedekt door de algemene uitkering, zo toekomstgericht en robuust is, dat groei naar 52.000 inwoners daar in past. Bepaalde maatregelen worden als gevolg van het enigszins achterblijven van de ruimtelijke en economische ontwikkelingen later uitgevoerd. Ten aanzien van nieuwe werken als gevolg van areaaluitbreiding worden de kosten gedekt vanuit opslagen in de grondprijzen. Voor specifieke taken als reiniging, riolering en begraven worden kostendekkende tarieven gehanteerd.

Wonen en ruimtelijke ontwikkeling

Voor programma Wonen en ruimtelijke ontwikkeling is het van grote invloed wat de ontwikkeling van het bevolkingsaantal zal zijn. De reguliere uitgaven worden grotendeels gedekt vanuit de algemene uitkering en grondverkoop. Globaal betekent een stijging naar 52.000 inwoners een hogere bijdrage uit de algemene uitkering van € 900.000, gebaseerd op toename van de wooneenheden.

Ten behoeve van specifieke werkzaamheden die worden uitgevoerd, zoals vergunningverlening en welstand worden in belangrijke mate kostendekkende tarieven gehanteerd. Verder worden er normaliter per saldo positieve resultaten op de grondexploitaties behaald. Deze kunnen per jaar sterk verschillen.

Totnogtoe is vooral een actieve grondpolitiek op solide basis gevoerd. Op dit moment wordt terughoudendheid betracht met aankoop van gronden. De waarde van de in bezit zijnde gronden is de laatste twee jaren afgenomen van ruim € 50 mln. tot ruim € 36 mln. nu De reserve grondexploitatie is echter toegenomen van € 7 miljoen begin 2006 naar ruim € 12 mln. ultimo 2009. Instandhouding van de aanwezige reserve grondexploitatie is essentieel, in verband met de aanstaande totale herziening van de woningbouw- en bedrijventerreinen. Bij een levendige markt is er meer ruimte voor actieve grondpolitiek, indien naast inrichtingsbeleid ook het realiseren van positieve resultaten een oogmerk vormt.

Deze resultaten komen links of rechtsom altijd ten gunste van de inwoners van Noordoostpolder. Emmeloord-Centrum was en is volgens de overeenkomst met de projectontwikkelaar gericht op een aanzienlijke groei van het inwoneraantal. Volgens de overeenkomst start de bouw uiterlijk 1 januari 2011.

Het project Emmelhage was aanvankelijk gebaseerd op een groei naar 52.000 inwoners, maar is inmiddels op onderdelen naar beneden bijgesteld. Daarbij zal zorgvuldig worden omgegaan met de verwachtingen van de (potentiële) bewoners van deze wijk ten aanzien van de wijkontwikkeling. Bij een onverhoeds snel een sterk aantrekken van de woningmarkt dient er naar de grondaankoop en de voorzieningen te worden gekeken.

In de begroting worden de ontwikkelingen in de bevolkingsaantallen ook nadrukkelijk betrokken bij de woningbouwprogramma's voor de dorpen.

Onderwijs en educatie

Voor programma Onderwijs en educatie geldt dat de lasten worden gedekt uit de algemene uitkering. Volgens de huidige inzichten zijn de middelen vooralsnog toereikend, doch niet royaal. Minder leerlingen betekenen niet automatisch minder scholen/locaties. Wel moet gekeken worden naar benutting van leegstand. De verwachting is dat bij een bevolkingsaantal van 52.000 de algemene uitkering, in combinatie met verkoop oude schoollocaties, toereikend zal zijn. De jaarlijks beschikbare middelen nemen in elk geval toe met circa € 350.000.

Cultuur

Voor programma Cultuur vindt bekostiging plaats uit de algemene middelen en uit bijdragen en lesgelden van gebruikers en bezoekers. De vraag is of de bestaande voorzieningen gehandhaafd kunnen worden bij een stabilisatie van het aantal inwoners of dat er een opwaardering moet plaatsvinden. Op dit moment worden er geen extra investeringen gevraagd. Bij een stijgend aantal bezoekers en gebruikers wordt voor het theater en de bibliotheek eerder een gunstig financieel effect verwacht dan een nadelig effect.

Voor het Muzisch Centrum zal de groei van de lasten groter zijn dan de groei van de inkomsten. Bij een gelijkblijvend aanbod van diensten hoeven er grosso modo geen extra investeringen te worden gedaan. De faciliteit ten behoeve van de dienstverlening aan het onderwijs is nu al nijpend en zal bij aanzienlijke groei alleen maar nijpender worden. Verder ligt hier voor de hoogte van de algemene uitkering een relatie met programma Economische zaken op het onderdeel (regionaal) klantenpotentieel.

Welzijn

Voor programma Welzijn worden de kosten van uitvoering van het beleid geheel gedekt vanuit de algemene uitkering, specifieke uitkeringen en doeluitkeringen. Bij een stijging naar 52.000 inwoners zal ceteris paribus het budget stijgen met € 700.000. Naar verwachting kan daarmee in de toekomst het huidige beleid worden voortgezet. Voor minderheden zal bij gelijke verhoudingen in bevolkingsopbouw jaarlijks € 100.000 meer worden ontvangen en kan het huidige beleid worden gehandhaafd.

Sport

Voor programma Sport worden de lasten van de accommodaties en voorzieningen gedekt door subsidie uit algemene middelen, verhuuropbrengsten, kaartverkoop en sponsorbijdragen. Meer inwoners zal een positieve uitwerking kunnen hebben op het aantal bezoekers en de exploitatie van het zwembad.

Met het vastgestelde investeringsvolume voor het Masterplan Sport is rekening gehouden met een inwoneraantal tot 52.000. Afhankelijk van de mate van groei en de belangstelling voor specifieke sportgebieden kan het noodzakelijk zijn op onderdelen uit te moeten breiden. De bijdrage vanuit de algemene middelen zal over het geheel gezien toenemen.

Economische ontwikkeling

Voor het programma Economische ontwikkeling zullen de inkomsten vanuit de algemene uitkering fors toenemen, omdat het (regionaal)klantenpotentieel voor Noordoostpolder fors zal toenemen met een bedrag van circa € 650.000. Indien de bedrijfsvestigingen gelijke tred houden met de stijging van het aantal inwoners zullen ook op dit onderdeel de inkomsten voor de algemene uitkering circa € 100.000 hoger zijn.

Sociale zekerheid

Voor het programma Sociale zekerheid wordt het merendeel van de lasten gedekt uit doeluitkeringen van het rijk. Het gaat om de WWB en sociale werkvoorziening. De verwachting is dat bij een hoger inwoneraantal de financieringssysteem niet nadelig zal uitpakken voor Noordoostpolder. Ceteris paribus stijgt het budget met circa € 2,5 mln. voor de WWB en sociale werkvoorziening.

Voor armoedebeleid en sociaal zwakkeren zal dan jaarlijks circa € 500.000 extra worden ontvangen via de algemene middelen.

Inwoners, bestuur en organisatie

Voor programma Inwoners, bestuur en organisatie worden alle lasten voornamelijk gedekt vanuit de algemene middelen, retributies en leges. Bij een toename van het aantal inwoners stijgen de inkomsten mee en kan de kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening, het bestuur en de organisatie gewaarborgd worden.

Financiën

Programma Financiën zal bij een groter inwoneraantal ongeveer evenredig stijgen. Bij 52.000 inwoners is er een verwachte toename van de OZB met circa € 1 mln. Het variabele deel van de algemene uitkering neemt in omvang circa € 4,5 miljoen toe en wordt "verdeeld" over alle programma's. Onder de verschillende programma's is daarvan zojuist al € 2,6 mln. aangehaald. Zodoende blijft er circa € 3 mln. over voor de programma's waarbij dit niet expliciet is aangegeven. Let wel: het gaat om een algemene uitkering waarbij de raad vrij is in de aanwending daarvan.

Conclusie

Wij komen tot de conclusie dat onze ingezette financiële operatie van "normaliseren en verbijzonderen" het mogelijk maakt groot onderhoud in te voegen in de meerjarenbegrotingen. Discussies daarover betreffen dan niet meer de of-vraag, maar veel meer de hoe-vraag. Daarmee is een groot politiek hangijzer weggenomen. Daarnaast zien wij mogelijkheden om met wijs beleid verder te werken aan de versterking en verbetering van ons woon- en vestigingsklimaat. Dit door voortvarend verder te gaan met de aangepaste centrumplannen. Deze betekenen niet alleen een commerciële versterking, maar ook een bundeling van onze essentiële cultuur functies op een centrale plek in de gemeente.

Met onze meerjarenramingen kunnen wij aantonen dat dit ook in deze tijd of *juist* in deze tijd, een verantwoord en innovatief beleid is, waar de raad nadrukkelijk om heeft gevraagd.

III. PROGRAMMAREKENING 2008.

De jaarrekening 2008 sluit met een positief saldo na bestemming van € 1,3 miljoen.

Het resultaat 2008 is op de volgende wijze tot stand gekomen:

Resultaat vóór bestemming	€	6.236.764	(positief)
Totaal mutaties reserves (toevoeging)	€	<u>4.934.641</u>	
Resultaat na bestemming	€	1.302.123	(positief)

Een aantal budgetten is in 2008 niet aangewend, maar wordt opnieuw geraamd in de voorjaarsrapportage 2009. Het gaat om posten met een totaalbedrag van € 1.201.845; deze posten maken onderdeel uit van het positieve rekeningsaldo 2008.

De te onderscheiden posten die opnieuw worden geraamd in de voorjaarsrapportage 2009 zijn:

- Integraal Gebiedsgericht Werken	€	37.316
- Symposium	€	17.646
- Bestuursondersteuning advisering	€	14.000
- Mediation	€	19.000
- Overheveling deel restantmiddelen kostenplaatsen	€	200.000
- Aanpassen kluisruimte	€	12.900
- Landschapsontwikkelingsplan	€	47.300
- Onderhoud sportvelden	€	242.000
- Groot onderhoud gebouwen	€	158.461
- Beveiliging industrieterrein de Munt	€	30.000
- Openbare orde en veiligheid	€	51.000
- Actiecentra gemeentehuis	€	82.600
- Activiteiten Rampenplan Noordoostpolder	€	37.160
- Geomaticapark	€	27.462
- Bevorderen vaarverbinding Randmeer	€	50.000
- Windpark Noordoostpolder	€	25.000
- Herstructurering dorpen	€	45.000
- Realisatie hangplekken	€	35.000
- Subsidie project GAAF	€	50.000
- Vrijwillige inzet en mantelzorg	€	<u>20.000</u>
Totaal ten laste van de reserve beleidsplan	€	1.201.845

Bestemming

De bestemming van het rekeningsaldo vindt plaats bij de vaststelling van de jaarrekening. Het rekeningsaldo ad € 1.302.123 wordt conform het beleid toegevoegd aan de reserve beleidsplan.

Verklaring

De (ontwerp)programmarekening 2008 is onderwerp geweest van beraadslaging in het audit committee. Na de beraadslaging heeft het audit committee een verklaring samengesteld. Deze verklaring is bij de raadsstukken voor u ter inzage gelegd.

IV. RESERVES

Algemeen

Het beleid met betrekking tot de reserves en voorzieningen is vastgelegd in de nota Reserves en Voorzieningen die in december 2008 is vastgesteld. De reservepositie is per 1 januari 2009 (na het vaststellen van de jaarrekening 2008) in totaal € 97.301.496 en is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

A. Algemene reserve	€	8.010.746
B. Overige bestemmingsreserves, niet relevant voor het beleidsplan	€	49.838.132
C. Reserve beleidsplan	€	38.150.495
D. Resultaat 2008 (nog te bestemmen)	€	<u>1.302.123</u>
Totaal	€	97.301.496

Voor verdere gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de bij deze voorjaarsrapportage behorende jaarrekening 2008.

V. PROGRAMMABEGROTING 2009 (-2013)

1. Burap

In de budgetcyclus is de bestuursrapportage (Burap) als onderdeel van de voor- en najaarsrapportage opgenomen. Het doel van de Burap is het tussentijds inzicht geven in de belangrijkste beleidsinhoudelijke en financiële ontwikkelingen omtrent de begroting 2009. De tussentijdse rapportage maakt het mogelijk enerzijds om de raad te informeren over majeure projecten en ontwikkelingen en anderzijds in geval van afwijkingen en onvoorziene ontwikkelingen bij te kunnen sturen. In die zin vormen zij een instrument op hoofdlijnen.

Er is hierbij nadrukkelijk gekozen om de Burap onderdeel te laten uitmaken van de voor- en najaarsrapportage en niet als een afzonderlijk instrument te presenteren. In deze voorjaarsrapportage wordt u via de Burap geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot projecten en ontwikkelingen voor de eerste drie maanden.

PROGRAMMA 1 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID

Evaluaties Oud en Nieuw

Er is een uitgebreide evaluatie opgemaakt van de oud en nieuw viering. De diverse regelingen die hier betrekking op hebben zijn aangepast.

Beleid Integrale Veiligheidszorg

De concept kadernota Integrale Veiligheidszorg 2009-2012 is opgesteld en bevindt zich nu in het besluitvormingstraject.

De werkzaamheden die voortkomen uit deze nota vragen extra capaciteit.

Regionaal Overleg Integraal Veiligheidsbeleid

Het Regionaal overleg integrale veiligheid heeft een nieuwe samenstelling gekregen. De deelnemers hebben zich gebogen over de werkwijze en formalisatie van dit overleg. Noordoostpolder vervult hierin een trekkersrol in verband met de "portefeuille" van de burgemeester die dit overleg heeft geïnitieerd.

BIBOB-beleid

Er is een start gemaakt met het opzetten van het BIBOB beleid.

Beleid m.b.t. de aanpak van kleine ergernissen/ mogelijke inzet bestuurlijke boete

Er is een start gemaakt met het opzetten van beleid met betrekking tot de kleine ergernissen.

Onderdeel van programma 1 is een prestatieafspraken met de politie over de aanpak van kleine ergernissen. De bestuurlijke boete is in onze gemeente nog niet ingevoerd, zodat de prestatieafspraken in zijn huidige vorm gecontinueerd zal worden en waarbij aantallen transacties en (strafrechtelijke) boetes als prestatie-indicator dienen. Voor de periode van januari tot en met april 2009 zijn nog geen gegevens beschikbaar gekomen van de politie.

Vandalisme

Er is een plan gemaakt voor de inzet van de vandalisme-barometer.

Beveiliging bedrijventerreinen

Er is een integraal advies opgesteld over de mogelijkheid van de beveiliging van bedrijventerrein de Munt door middel van intelligent cameratoezicht in combinatie met het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Fietsendiefstal

Er is ambtelijke oriëntatie opgedaan op de mogelijkheden tot het realiseren van een bewaakte fietsenstalling op de Deel (in combinatie met de parkeergarage). Een en ander moet nog worden uitgewerkt tot een concreet plan.

Tijdelijk Huisverbod

Het instrument Tijdelijk Huisverbod is geïmplementeerd. De voortgang/ evaluaties en dergelijke worden meegenomen in het regionaal IVB-overleg.

Externe Veiligheid

Er is een werkplan gemaakt voor de uitvoering van de taken ten aanzien van Externe Veiligheid en de deelname aan het provinciale uitvoeringsprogramma.

Knelpunten/risico's

De volgende zaken hebben aandacht nodig maar hiervoor is nog geen capaciteit vrij gemaakt. Het is op dit moment nog niet duidelijk wanneer dit kan worden opgepakt

Horeca

Het is belangrijk om het horeca-overleg opnieuw op te starten en afspraken te maken over een nieuw horeca-convenant en hierin afspraken vast te leggen over verantwoordelijkheden. Het is wenselijk daarvoor eerst een duidelijk kader hebben; er is nog geen integraal horecabeleid.

Evenementen en Veiligheid

Vanuit de veiligheidsregio komen nieuwe richtlijnen met betrekking tot grote evenementen. Noordoostpolder beschikt nog niet over een lokaal evenementenbeleid. Er moeten duidelijke afspraken/kaders komen met betrekking tot veiligheidsvoorwaarden bij evenementen.

Keurmerk Veilig Ondernemen winkelcentrum de Lange Nering

Er is nog geen aanzet gegeven om te starten met het traject Keurmerk Veilig Ondernemen ten behoeve van het winkelcentrum de Lange Nering; dit is de ondernemers wel toegezegd in 2008. Door capaciteitsproblemen kon dit niet eerder worden opgepakt.

Rampenbestrijding

Alle actiecentra zijn ingericht.

Structureel budget opleiden/oefenen.

Er is een oefenplan 2009 opgesteld, met daarin o.a. een grote oefening Opvang en Verzorgen en de aansluiting op diverse deelprocessen.

Regionaal maken van Draaiboeken

Noordoostpolder is regionaal trekker voor de processen CRAS en Uitvaartverzorging en heeft hiervoor ook al concept-draaiboeken gemaakt. De trekkersrol gaat over naar Dronten omdat Noordoostpolder nu de CGS levert.

Interne Informatievoorziening

De informatievoorziening bij rampen voor de interne organisatie is verbeterd (formulier tbv GBT en GMT). De plotfunctie GBT is uitgebreid naar 3 personen. Knelpunt: het rampen service bureau (RSB) wat onderdeel is van draaiboek Ondersteunende Diensten is nog niet ingericht.

Het informatieblad Crisisorganisatie is 4 x verschenen. De reacties zijn positief, zo positief dat de Flevolandse gemeenten willen aansluiten en dat er een regionaal crisisblad komt: een Informatieblad Oranje Kolom. Er moet nog besloten worden hoe e.e.a. geregeld moet/kan worden. Het draaiboek griepvloed, lokale deel, moet opnieuw worden geactualiseerd.

Asbest

Noordoostpolder is aangesloten bij een 'werkgroep' voor het opstellen van een praktisch asbestdocument waarin de taken en verantwoordelijkheden opgenomen zijn. Concreet: welke (operationele) dienst is verantwoordelijk voor wat.

Regionale werkgroep Oranje Kolom

Onder leiding van de CGS neemt 1 persoon vanuit de ambtelijke organisatie deel aan het regionale overleg. De Oranje Kolom werkt momenteel aan het opstellen van een eigen programma. Vanuit de Oranje Kolom wordt er input geleverd aan de multidisciplinaire samenwerking. Noordoostpolder neemt deel aan een regionale werkgroep die het lokale rampenplan gaat ombuigen tot 1 Regionaal Crisisplan. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart.

PROGRAMMA 2 OPENBARE WERKEN

Verkeer

Project: N50 Ramspol-Ens

De minister van Verkeer en Waterstaat heeft mede namens zijn ambtsgenoot van VROM op 12 maart 2009 het Tracebesluit (TB) vastgesteld. Het gemeentebestuur heeft tegen het Ontwerp Trace Besluit een zienswijze ingediend. Het TB ligt ter inzage van 8 april tot en met 20 mei a.s. In de vergadering van 12 mei heeft het college besloten in te stemmen met het Tracebesluit.

Rondweg Ens/Noordelijke Ontsluitingsweg Bedrijventerrein.

De noordelijke ontsluitingsweg, tevens het 1^e deel van de rondweg, wordt door de provincie aangelegd in aansluiting op het nieuwe trace van de N 50 Ramspol-Ens (2013). Het ambtelijk overleg hierover loopt.

In de herziening van het bedrijventerrein Ens wordt deze ontsluitingsweg ook opgenomen (planning vaststelling gemeenteraad medio 2011).

De aanleg van het overige deel van de rondweg, eveneens door de provincie, is voorzien na 2015 o.a. in relatie met de toekomstige uitbreiding woningbouw oostzijde Ens.

Zuidelijke ontsluitingsweg Ens

Deze weg is medio juli 2008 feitelijk in gebruik genomen en 1 oktober 2008 officieel geopend door gedeputeerde Dijkema, de heer Meijer voorzitter van SRTE, en de wethouders Voorberg en Schutte.

Gedeputeerde Staten hebben de EU subsidie 16 maart 2009 definitief vastgesteld.

Verbreiding N 50 trace Emmeloord – Ens.

Het ambtelijk overleg met rijkswaterstaat directie ijsselmeergebied en de provincie is gestart voor de verbreding van dit trace van 2x1 naar 2x2, zo mogelijk in aansluiting op het project N 50 Ramspol-Ens. Hiervoor worden o.a. transitiegelden in het kader van het RegioPakket Zuiderzeelijn ingezet. Totaal is ca € 15 miljoen beschikbaar voor dit project. Voor de consequenties van o.a. de aansluiting op de Bomenweg zal de gemeente het verkeersmodel uit 2003 moeten laten actualiseren.

Milieu

Milieuverslag 2008, Milieuprogramma 2009, Milieuplan 2009-2013

Het milieuverslag 2008 wordt in juni ter kennisname aangeboden aan de raadscommissie Woonomgeving. Het milieuprogramma 2009 is in de gemeenteraad van april vastgesteld. Het Milieuprogramma 2009 neemt een voorschot op de uitvoering van het milieuplan 2009-2013.

Een concept van dit milieuplan is gereed, en de commissie woonomgeving heeft positief gereageerd op dit concept. Na een participatieronde in mei/juni vindt vertaling plaats van concept na ontwerp-milieuplan. Na een bestuurlijk besluitvormingsproces kan de gemeenteraad eind 2009 het milieuplan vaststellen.

Milieuhandhaving

Via toezicht, bestuursrechtelijke handhaving en communicatie worden negatieve milieueffecten op bodem, water en lucht voorkomen. In het handavingsprogramma voor 2009 dat in maart gereed is gekomen staat omschreven hoe de beschikbare capaciteit wordt ingezet. Een risicoanalyse is bepalend voor de prioritering. Vanaf dit jaar wordt gewerkt met aspectcontroles in plaats van volledige controles. Deze aspecten zijn gericht op activiteiten uit het activiteitenbesluit. Capaciteit kan op deze manier meer efficiënt worden ingezet.

Geluidbeleid

Vaststelling van de Geluidnota is vertraagd als gevolg van de geluidproblematiek rondom de geplande windturbineparken. In de Stuurgroep is afgesproken met VROM te overleggen over de planning van de nieuwe AMvB en de geluidnota. Probleem is echter dat VROM tot nog toe geen officiële uitspraak heeft gedaan over de te hanteren normstelling. Daarnaast is het nog onduidelijk of er voor de zomer van 2009 een ontwerp van de AmvB wordt aangeboden aan de Tweede Kamer zoals de minister heeft medegedeeld aan de VNG.

Klimaatbeleid

Het klimaat heeft wereldwijd volop de aandacht. Ook in de Noordoostpolder is een toenemend besef dat klimaatverandering een reële mogelijkheid is en dat maatregelen nodig zijn om hieraan een halt toe te roepen. Het college streeft er naar in 2015 de totale energiebehoefte zoveel mogelijk te dekken uit duurzame bronnen en wil bovendien een voorbeeld zijn waar het gaat om milieu- en klimaatbewust werken.

Het (concept) milieuplan 2009-2013 speelt hier op in door energiebesparing en opwekking van duurzame energie centraal te stellen.

Een eerste concrete stap is eind 2008 gezet door het indienen van een aanvraag in het kader van de Stimuleringsregeling lokale klimaatinitiatieven (SLOK). Door deze regeling is het mogelijk extra geld van het Rijk te krijgen om klimaatactiviteiten uit voeren. Dit extra geld is bedoeld voor financiering van personeelskosten, onderzoek, communicatie en educatie. De acties moeten gericht zijn op energiebesparing, duurzame energie en reductie van broeikasgassen.

Hoewel de subsidie nog niet is toegekend is alvast wel begonnen met het uitvoeren van de activiteiten. De kosten komen voorsnog ten laste van het budget 2009 van het milieuprogramma 2009. De SLOK klimaatactiviteiten dienen eind 2012 afgerond te zijn.

Groenvoorzieningen

Actualisatie Groenbeleidsplan

De ambities voor het groenbeheer en het budget daarvoor moeten opnieuw met elkaar in evenwicht worden gebracht. Daarom is gestart met een actualisatie van het Groenbeleidsplan. In een eerste themabijeenkomst heeft de raadscommissie aangegeven welke mogelijkheden zij daarin uitgewerkt willen zien als oplossing voor het probleem. De commissieleden hebben aangegeven graag alle oplossingsrichtingen te willen benutten, maar het huidige onderhoudsniveau te willen behouden. In september zal het nieuwe Groenbeleidsplan naar verwachting klaar zijn voor bestuurlijke vaststelling.

Uitvoering van geplande activiteiten

Bij realisatie en beheer van de gemeentelijke groenvoorzieningen ligt het accent op cyclische beheersactiviteiten. De uitvoering daarvan is in veel gevallen gereed, in uitvoering of in voorbereiding. Er zijn in het eerste kwartaal geen onverwachte ontwikkelingen geweest en er is geen nieuw beleid ontstaan.

Integraal Gebiedsgericht Werken

In de trend naar Integraal gebiedsgericht werken is gestart met een proef voor gecombineerde schoffel- en straatreinigingswerkzaamheden. Gelijktijdig met de schoffelwerkzaamheden door CWI, worden ter plaatse handmatige straatreinigingswerkzaamheden uitgevoerd door medewerkers van de gemeente, die ter plaatse door CWI worden begeleid en aangestuurd.

Digitaal beheersysteem (DG Dialog)

Het nieuwe digitale beheersysteem (DG Dialog) is nog niet op orde. Hierdoor ontbreken de gegevens die nodig zijn om rapportages en prognoses te maken. Dit is een probleem voor het maken van bestekken en planningen en ramingen voor beleids- en beheerplannen. Het op orde brengen van het digitale gegevensbeheer voor het openbaar groen en aanverwante producten kost veel tijd en inzet van de medewerkers van de voorbereiding. Gevolg is dat andere werkzaamheden moeten worden uitgesteld. Als de openstaande vacature op korte termijn wordt ingevuld, kan deze achterstand beperkt blijven. Momenteel is bovendien tijdelijk een externe medewerker ingehuurd.

Begraafplaatsen

Tarieven

Het rekeningresultaat van 2008 geeft een tekort aan en de verwachting is dat dit, bij gelijkblijvende tarieven, in de komende jaren ook zo zal zijn. Dit komt doordat het aantal begrafenissen per jaar terugloopt en doordat in 2008 grote investeringen voor de begraafplaatsen zijn gestart. Daarom wordt in 2009 een voorstel aan het gemeentebestuur gedaan om hierover een besluit te nemen.

Speelplaatsen

Een aantal geplande activiteiten uit het uitvoeringsprogramma 2008 is nog niet uitgevoerd. Deze zijn doorgeschoven naar 2009. Het gaat om diverse speelplaatsen waarop groot onderhoud moet plaatsvinden, een aantal die moet worden aangelegd of opgeheven.

Afvalinzameling

Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing

De kosten voor afvalinzameling waren in de voorbije jaren lager dan de inkomsten uit de Afvalstoffenheffing. Daarom is in de periode 2007 t/m 2009 jaarlijks gemiddeld € 10,- per aansluiting in mindering gebracht op de Afvalstoffenheffing. Na 2009 loopt dit besluit af.

Dat vormt een logisch moment voor een politiek besluit over eventuele structurele aanpassing van de tarieven. In 2009 wordt een dergelijk besluit aan het gemeentebestuur voorgesteld.

Dienstverleningsovereenkomst HVC (Flevocollect) 2009

De gemeente heeft een dienstverleningsovereenkomst met HVC (Flevocollect). Deze overeenkomst loopt voor langere tijd, maar bevat een onderdeel met prijsafspraken dat jaarlijks opnieuw wordt vastgesteld. De vaststelling van dit deel is in 2009 een moeizaam traject dat extra veel tijd kost. De onderhandelingen zijn inmiddels ook op bestuurlijk niveau aan de orde geweest. Naar verwachting wordt binnenkort een akkoord bereikt.

PROGRAMMA 3 WONEN EN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

NME centrum

Met de voorzitter van de Scouting heeft een gesprek plaatsgevonden over medegebruik van hun gebouw aan de Sportlaan in het Emmelerbos.

Bouwen en Wonen

Het betreft hier in de eerste plaats een actualisatie van de gemeentelijke monumentenverordening. Deze zal in de tweede helft van 2009 plaatsvinden. De geactualiseerde verordening zal gebaseerd zijn op de in 2008 verschenen model-erfgoedverordening van de VNG. De erfgoedverordening biedt, indien nodig, ook de mogelijkheid om archeologische monumenten te beschermen.

Ten tweede wordt een bouwbeleidsplan opgesteld. Dit plan heeft tot doel om de keuzes te beschrijven die de gemeente moet maken bij de uitvoering van bouwregelgeving. Het beschrijft prioriteiten, de werkafspraken en protocollen.

Bouw- en woningtoezicht

In het handavingsprogramma voor 2009 dat in maart is vastgesteld, staat omschreven hoe de beschikbare capaciteit wordt ingezet. In het eerste trimester is het toezichtprotocol nader uitgewerkt. Het protocol geeft aan welke prioriteiten het bestuur stelt en welke diepgang het aan bouwcontroles wenst te geven. In het tweede trimester van 2009 zal de nadere uitwerking van het protocol bestuurlijk vastgesteld worden door het college.

Welstand en Monumenten

In 2009 staat de evaluatie en herziening van het welstandsbeleidsplan op het programma. De evaluatie en een voorstel voor de wijze van herziening zijn in concept gereed. In juni wordt de commissie woonomgeving gevraagd in stemmen met de voorgestelde werkwijze. In de tweede helft van 2009 kan dan het welstandsbeleid daadwerkelijk herzien worden.

De herziening van het monumentenbeleid is eveneens in de tweede helft van 2009 voorzien.

Complexen grondexploitatie

Nieuwe grondexploitaties

In 2009 zullen er naar verwachting een drietal grondexploitaties worden vastgesteld, te weten 'Toekomstig bedrijventerrein Ens', 'Uitbreiding bedrijventerrein Marknesse' en 'Ens Zuid-Oost (woningbouw)'. Er dient een voorbehoud te worden gemaakt bij de laatste, want daar heeft de gemeente nog steeds geen grond voor in eigendom.

In het kader van de zogenoemde 'Ruimtelijke Agenda' is prioritering aangegeven voor toekomstige woningbouw- en bedrijventerreinlocaties. Hierdoor zijn de grondexploitaties voor 'Kraggenburg-West', 'Nagele Zuid-Oost' en 'De Kaghe (Espel)' naar achteren geschoven in de tijd.

Verwachte, gerealiseerde en uitgestelde grondaankopen

In Ens zijn nog steeds onderhandelingen gaande over de aankoop van een kavel van ± 10 ha. waar woningbouw is gepland.

In Ens is overeenstemming bereikt over de aankoop van een kavel ten behoeve van de uitbreiding van het bedrijventerrein.

De aankoop van een kavel van Domeinen ten behoeve van Concern voor Werk is gerealiseerd. De kavel is reeds doorverkocht aan Concern voor Werk.

De aankoop van kavels ten behoeve van woningbouw in Emmelhage-West is voorlopig uitgesteld. Voor Emmelhage fase 2 en 3 zijn nieuwe plannen in ontwikkeling, waardoor de aankoop op hele korte termijn niet noodzakelijk is.

De aankoop van kavels langs de A6 ten behoeve van het bedrijventerrein is vooralsnog uitgesteld. De belangstelling voor dit bedrijventerrein is afgenomen, waardoor het renterisico van aankoop voor de gemeente te groot is.

Afsluiten complexen

In 2008 zijn geen complexen afgesloten, hoewel dat wel voor een drietal complexen verwacht was (De Munt I, Concern voor Werk en Schoollocaties Creil). In 2008 zijn er voor/in deze complexen nog werkzaamheden verricht. Een complex wordt afgesloten na afloop van het eerste volle kalenderjaar na voltooiing van de laatste fase van het complex. De genoemde complexen worden waarschijnlijk eind 2009 afgesloten.

Herziening nota Grondbeleid

In 2007 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de nota Grondbeleid, vastgesteld in 2004. In 2008 is de nieuwe Grondexploitatiewet als onderdeel van de nieuwe Wet op de Ruimtelijke Ordening ingevoerd. Dit heeft een aantal consequenties voor de werkwijze en handelingsgerichtheid van grondzaken. Deze moeten worden vastgelegd in nieuw beleid.

Fonds Bovenwijken

Er is een nota Bovenwijkse voorzieningen in de maak die het kostenverhaal van bovenwijkse voorzieningen moet vastleggen. De nota zal dit jaar ter vaststelling worden voorgelegd aan college en raad, nadat de nieuwe nota Grondbeleid is vastgesteld.

Meerjarenplan Grondexploitaties

In de tweede helft van 2009 wordt wordt begonnen met het opzetten van een meerjarenplan grondexploitaties. Hiermee wordt beoogd inzicht te geven in de toekomstige jaarlijkse inkomsten en uitgaven van alle grondexploitaties samen, waardoor mogelijke financiële risico's vooraf kunnen worden ingeschat.

Bedrijfsvoering

De grondverwerving en het opstellen van exploitatieopzetten (en daaraan voorafgaand financiële analyses) wordt "gevoed" door de ruimtelijke plannen. Het college heeft hierbij een hoge ambitie. Het tijdig beschikbaar hebben van bouwgrond (verwerving) en het tijdig beschikken over krediet voor bouwrijp maken (exploitatie-opzet) is daarbij van belang.

Het hebben van voldoende capaciteit op "grondzaken" is daarbij punt van aandacht. Naast de twee vaste medewerkers, kan het in de nabije toekomst noodzakelijk zijn om op 'piekmomenten' een tijdelijke kracht in te huren.

Omgevingsvergunning

Het cluster vergunningen staat in 2009 aan de vooravond van de inwerkingtreding van de Omgevingsvergunning. Deze vergunning wordt geregeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en is in november 2008 door de Eerste Kamer aangenomen. De richtdatum voor de inwerkingtreding van de Wabo is 1 januari 2010. De omgevingsvergunning heeft tot gevolg dat er een vergunningstelsel komt voor ca. 25 vergunningen. De aanvrager kan dus in 1 procedure alle vergunningen verkrijgen voor zijn project.

De Omgevingsvergunning zal voor de bedrijfsvoering vergaande consequenties hebben, zowel in de manier van werken als op het gebied van ICT die de wetgever heeft opgelegd.

Daardoor is het wenselijk om ook voor de inwerkingtreding van de Wabo een daarop ingesteld workflowsysteem in te voeren.

Niet echt een beleidsontwikkeling maar wel een zeer belangrijke ontwikkeling is de economische situatie waarin Nederland zich bevindt. Deze situatie heeft nu al gevolgen voor het bouwtempo in vele gemeenten. Indien het bouwtempo c.q. het bouwvolume afneemt zal dit onmiskenbaar ook gevolgen hebben voor het cluster vergunningen. Dit cluster zit immers na de architect en voor de aannemer in het bouwproces. Op dit moment is het nog niet duidelijk in welke mate de gemeente Noordoostpolder wordt getroffen door de huidige marktsituatie. Wel is zichtbaar dat er minder bouwvergunningen worden ingediend. Echter het bouwvolume qua kostprijs blijft op dit moment nog op het oude niveau. Gezien het voornemen van enkele grote projecten (windpark, brug Ramspol, bedrijfsvestigingen en -uitbreidingen) is er op dit moment geen aanleiding om de begrootte hoeveelheid leges naar beneden bij te stellen.

Het aantal in behandeling zijnde milieuvergunningen heeft geen invloed op de leges (hier worden geen leges voor gevraagd), maar zal dit jaar lager zijn door de inwerkingtreding eerder van het Activiteitenbesluit. De capaciteit die daardoor over is zal aangewend worden voor de verwerking van het toegenomen aantal meldingen evenals de gewenste actualisering van de reeds verleende milieuvergunningen.

Emmeloord- Centrum

Bioscoopcomplex

Medio 2009 zal de bioscoop worden geopend. Er zal een tijdelijke bestrating gerealiseerd worden. In het najaar zal de definitieve inrichting van de openbare ruimte worden uitgevoerd.

Poldertoren

In februari heeft de hoofdaannemer helaas later dan gepland de toren bouwkundig opgeleverd. Het procesverbaal van oplevering heeft een lijst met aandachtspunten tot gevolg. De punten moeten worden opgelost. Dit heeft gevolgen voor een latere inhuizing van de huurders die hun ruimten later voor inbouw kregen. Door de moeizame logistiek zijn wat zaken vertraagd. Er is een ontwerp voor de openbare buitenruimte, maar de inrichting kan pas definitief worden gemaakt nadat de hoofdwaterleiding die nu dwars door de Deel loopt is omgelegd via de Konigin Julianastraat en Onder de Toren. Dit hangt weer samen met de sloop van het huidige CWI gebouw. Dit onderdeel is vertraagd in verband met een latere verhuizing van het CWI naar de tijdelijke locatie aan de Nagelerstraat naar verwachting ultimo mei. De subsidieaanvraag bij de Provincie voor de Poldertoren heeft geleid tot een subsidie toekenning.

Lange Nering Oost

Voor wat betreft de inrichting van de openbare ruimte heeft nu aanbesteding plaatsgevonden. De aanbesteding laat een gunstig resultaat zien en valt ruim binnen het hiervoor vastgestelde budget. Hierbij moet wel de kanttekening worden geplaatst dat in de aanbesteding tevens het Xenosplein is meegenomen en dat door dit onderdeel mee te nemen er een geringe overschrijding van het budget Lange Nering Oost plaatsvindt. Dit zal bij de herziening van de grondexploitatie Emmeloord Centrum worden gecorrigeerd.

Paardenmarkt

Met het maken van een ontwerp voor het nieuwe parkeerterrein op de Paardenmarkt is een eerste opzet gemaakt. In het najaar zal dit verder worden uitgewerkt tot een definitief ontwerp. Dit definitief ontwerp is ook nodig om de benodigde juridisch planologische procedure te starten.

De herinrichting van het parkeerterrein wordt gestart in najaar 2009. Inmiddels is de sloop van het noodgebouw van de Bonifatiusmavo gestart.

Busrestauratie

Voor de busrestauratie is een definitief ontwerp gemaakt in overleg met de eigenaar van de huidige restauratie. Dit definitieve ontwerp is basis voor de nu ingezette juridisch planologische procedure. Met de eigenaar is overeenstemming bereikt over de hoogte van de gemeentelijke bijdrage. Basis hiervoor is de nog af te wikkelen grondruil, waarbij de voor het aangelegde busstation verdwenen busrestauratie vervangen zou worden door een op eigen grond gelegen nieuw te ontwikkelen gebouw. Er zal u hierover een separaat voorstel worden voorgelegd.

De Deel

Voor De Deel heeft Provast een voorlopig ontwerp laten maken. Gebleken is dat er afwijkingen in het bouwprogramma zitten ten opzichte van het Ontwikkelingsplan. Bij de voorjaarsraad zal een presentatie worden gegeven van een plan waarbij een cultuurcluster in het plan zal zijn ingepast. Dit zal mede bepalend zijn hoe de gesprekken met Provast verder zullen gaan.

CWI

Ten behoeve van de herontwikkeling van de CWI locatie wordt binnenkort een bestemmingsplanprocedure gestart. Er wordt hard gewerkt aan een schetsontwerp voor een nieuw kantoor van Sinke dat als basis dient voor de start van de juridisch planologische procedure. Doordat de verhuizing van het CWI naar de Nagelerstraat vertraagd is ten opzichte van de planning kan sloop van dit gebouw niet eerder dan begin juni plaats vinden.

Integrale visie inrichting openbare ruimte De Deel

Er is een integrale visie inrichting openbare ruimte voor de Deel ontwikkeld. Hierin is momenteel een tweetal deelgebieden in naar voren gehaald. Dit zijn de Beursstraat vanaf de noordkant tot aan Masseus inclusief een deel van het cultuurplein en de inrichting rondom de Poldertoren.

Structuurvisie Noordoostpolder

Eind 2007 is gestart met het proces om te komen tot een Structuurvisie Noordoostpolder in het kader van de Wet op de ruimtelijke ordening die in 2008 van kracht is geworden. In 2008 is samen met buro Vijn en een brede projectgroep binnen de organisatie gewerkt aan het opstellen van een ambitiedocument.

In het eerste kwartaal van 2009 is bestuurlijk gekozen voor een wijziging van de koers door een tussenstap te maken in het proces. Het ambitiedocument is aangehouden en de keuze is gemaakt om de in oktober 2002 vastgestelde 'Toekomstvisie gemeente Noordoostpolder 2030' te evalueren en te actualiseren. De resultaten van dit proces dienen als 'paraplu' voor de op te stellen structuurvisie. In de maanden februari en maart 2009 heeft een deel van de projectgroep zich beziggehouden met deze evaluatie. De evaluatie van de 'Toekomstvisie gemeente Noordoostpolder 2030' zal in mei 2009 aan de raad ter besluitvorming worden voorgelegd.

Daarnaast is er ambtelijk een aantal wijzigingen in de projectorganisatie.

Al deze veranderingen hebben gevolgen voor de planning, capaciteitsvraag en aansturing van het project en geeft aanleiding tot een herziening van het projectjaarplan 2009 met nieuwe planning welke in april 2009 ter besluitvorming is aangeboden

Zuyderzeerland

In februari 2008 is door de provincie, in samenwerking met de gemeente, een symposium georganiseerd over het randmeer. De uitkomst van het symposium is aanleiding geweest voor een nader verkennend onderzoek.

Op 4 februari 2009 is hiervoor op bestuurlijk niveau een startverklaring ondertekend door de gemeenten: Noordoostpolder, Lemster- en Steenwijkerland en de provincie Flevoland. Het verkennend onderzoek is gericht op een economische impuls in de vorm van een gebiedsontwikkeling in deze voormalige Zuyderzeerland. Het verkennende onderzoek omvat acht verschillende fasen. Fase 1 is afgerond en bestond uit een beleidsscan en het uitwerken van de startverklaring. De planning is erop gericht de verkenning voor de verkiezingen van 2010 af te ronden.

Emmelhage

De voortgang van de verkoop in Emmelhage is gestagneerd. Dit is veroorzaakt door een complex aan factoren, waarvan de meest in het oog springende: de algemeen teruglopende vraag naar woningen en de geslonken kredietfaciliteiten, een onvolmaakte aansluiting op de vraag, onvoldoende doorstroming in de bestaande woningvoorraad in de Noordoostpolder en onbekendheid met het product "wonen in Emmelhage".

Voor de volgende fase van Emmelhage lag een plan klaar dat twee niches in de markt zou bedienen (appartementen en waterwonen). Handhaving van dit plan zou een hoge investering betekenen, gekoppeld aan een hoog risicoprofiel.

Om die reden is een planherziening voorgesteld, die nog in het voorjaar van 2009 in de raad wordt behandeld.

Voor Fase 1 a en b wordt een reeks van maatregelen genomen om de producten meer positief onder de aandacht te brengen en om de producten toe te snijden op de marktsituatie van nu.

PROGRAMMA 4 ONDERWIJS EN EDUCATIE

Kinderopvang

Het toezicht op de naleving van de Wet op de kinderopvang (WK) moet de gemeente laten uitvoeren door de GGD. De bestuursrechtelijke handhaving ligt bij de gemeente zelf. Op basis van de Wk moeten kinderopvangverblijven een keer per jaar gecontroleerd worden. In 2009 is deze frequentie niet haalbaar, omdat een nieuw contract van toepassing is geworden waarin het uurtarief van de GGD genormaliseerd is. De kosten die daarmee gemoeid zijn, alsmede de explosieve stijging van het aantal kinderopvangverblijven zijn meegenomen in de beleidsplanning, zodat vanaf 2010 de wettelijke controlefrequentie nageleefd kan worden.

Leerlingzorg

De gemeente heeft op verschillende manieren direct bemoeienis met schoolgaande jongeren.

Leerlingenvervoer

Er is al jaren een overschrijding van de budgetten voor leerlingenvervoer door stijging van het gebruik van speciaal onderwijs. Het budget is hierop nog onvoldoende aangepast. Het betreft uitvoering van een wettelijke regeling die is vastgelegd in de verordening Leerlingenvervoer. Het vervoer is aanbesteed (kostenefficiënt) en de stijging is afgeremd door het realiseren van lokaal speciaal onderwijs (cluster IV onder andere). Het reëel benodigde budget is € 140.000 hoger dan geraamd.

In het afgelopen jaar is er een kwaliteitsslag gemaakt m.b.t. het leerlingenvervoer. Voor de aanvragen schooljaar 2009/2010 wordt gewerkt met een digitale beslisboom en zullen meerjarige beschikkingen worden toegekend, OV jaarkaarten en betalingen op basis van 10 maanden per schooljaar. Een vereenvoudiging voor de burger en de gemeente.

Leerplicht

In het kader van de Flevolandse aanval op de (school) uitval heeft Flevoland programmagelden (1e tranche) toegekend gekregen voor projecten ter voorkoming voortijdig schoolverlaten.

In samenwerking met het VO en het MBO in de gemeente Noordoostpolder zijn twee projecten opgestart: ziekteverzuimbegeleiding en Een maatje meer (oudere jaars MBO studenten coachen 1e jaars MBO studenten). In het najaar van 2009 kunnen projecten worden ingediend voor de programmagelden 2e tranche. Deze middelen lopen budgettair niet via de gemeente, maar vanuit de leerplichtfunctie leveren wij wel een bijdrage aan het resultaat van de projecten.

RMC

De RMC-0 meting is in de afrondende fase en zal binnenkort worden gepresenteerd. Het budget voor RMC dat verkregen wordt van centrumgemeente Lelystad is opnieuw hoger dan geraamd (€ 18.000) en moet overigens ook aan dit doel worden besteed.

Lokaal onderwijsbeleid

De gemeente speelt een rol bij de samenwerking tussen de lokale schoolbesturen, wiens eerste verantwoordelijkheid het is om onderwijsbeleid te formuleren.

Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

Op dit moment worden de eerste stappen gezet een Lokaal Educatieve Agenda op te stellen. Dit is een agenda van en voor schoolbesturen en de gemeente waarin afspraken worden vastgelegd over educatieve thema's waarop zij resultaat willen boeken.

Schoolbegeleidingsmiddelen

Gezamenlijk met het primair onderwijs worden de mogelijkheden onderzocht de schoolbegeleidingsmiddelen zodanig in te zetten dat zij aanvullend zijn op de ontwikkelingen van passend onderwijs.

Levensbeschouwelijk onderwijs

Begin april is duidelijk geworden dat levensbeschouwelijk onderwijs vanuit de rijksoverheid gefinancierd gaat worden per 1 augustus 2009. Gezien deze ontwikkelingen en de afspraken die gemaakt zijn, wordt nu een eerste stap gezet de gemeentelijke regeling te heroverwegen.

Logopedie

De ontwikkeling is zodanig dat de behoefte bestaat steeds meer aandacht te besteden aan de kinderen waarbij sprake is van risico's. Op basis van dit uitgangspunt is er gezamenlijk met het primair onderwijs gekozen voor het onderzoeken van kinderen op aanwijzing van ouders, leerkracht of derden. Niet alle kinderen worden meer gescreend zodat meer tijd kan worden besteed aan de risicokinderen.

Momenteel worden leerkrachten en IB'ers geschoold om de risico's wat betreft spraaktaal te kunnen signaleren.

Maatschappelijke stages

Vanaf schooljaar 2011-2012 wordt maatschappelijk stage verplicht voor alle leerlingen die dan instromen in het voortgezet onderwijs. De gemeente heeft een taak bij de invoering van een makelaarsrol om de maatschappelijke stages maar ook de vrijwilligers in het algemeen mee te ondersteunen. Om de taken te kunnen uitvoeren, die voortkomen uit het convenant tussen het ministerie van OCW, het ministerie van VWS en de VNG en waarover budgetafspraken op landelijk niveau zijn gemaakt, is € 50.000 nodig in 2009 (2010 en 2011 zijn opgenomen in de beleidsplanning 2010-2013). De makelaarsrol is ingericht en wordt uitgevoerd door Carrefour. Dit jaar is het doel het verder ontwikkelen van de makelaarsfunctie en de stimulering van vrijwilligerswerk. Deze investeringen zijn van belang om van de maatschappelijke stagiair van nu, de vrijwilliger van de toekomst te maken.

Begin dit jaar is ook een samenwerking opgezocht met alle schoolbesturen van het voortgezet onderwijs, de stagemakelaar van Carrefour en de gemeente. Naar aanleiding hiervan wordt een werkgroep geformeerd.

Het doel is het verder uitwerken van een gezamenlijke samenwerking tussen de scholen en het maken van werkafspraken hierover. Op deze wijze wordt voorkomen dat stagebiedende organisaties gaan afhaken door slechte coördinatie.

PROGRAMMA 5 CULTUUR

Multicultureel pilotproject "popcultuur" > "NOP-ART"

Het multicultureel pilotproject "popcultuur" is in 2009 overgegaan in het project "NOP-ART". In samenwerking met Stichting Carrefour wordt dit jaar via het reguliere onderwijs de doelgroep verbreed. Na een succesvolle promotour zijn 60 deelnemers gestart met kunstzinnige cursussen. Op 29 april zijn de resultaten getoond. Met Stichting Carrefour wordt een plan van aanpak opgesteld ten behoeve van continuering van dit project. Momenteel wordt samen met het SCW een meerjarenproject ontwikkeld, dat in het najaar voorgelegd zal worden.

Gebiedsdocument Schokland en zijn omgeving

Begin juli 2008 heeft het college besloten in te stemmen met het "Convenant Bestuurlijke Afspraken Schokland en zijn omgeving voor de periode 2008-2013". Dit stuk vormt een vervolg op een Convenant voor de voorafgaande periode dat behoorde bij het "Gebieds-document Schokland en zijn omgeving".

Na de formele ondertekening dit voorjaar wordt gewerkt aan een managementletter. Deze zal in beeld brengen hoe het beheer en behoud is geregeld en de rolverdeling van de betrokken partners. Het plan dient 1 juni 2009 gereed te zijn.

Verzelfstandiging ~ "Cultuurplein"

Het traject naar eventuele verzelfstandiging is mede gekoppeld aan het vervolgonderzoek naar de haalbaarheid van integratie van culturele functies op De Deel ("Cultuurplein").

PROGRAMMA 6 WELZIJN

Wmo

De eerste implementatie van de Wmo vond plaats per 1 januari 2007, maar we zijn als gemeente nog steeds druk met de consequenties van deze nieuwe wet.

Participatie

In 2008 heeft er een pilotproject participatie plaatsgevonden dat ook in 2008 is geëvalueerd. In de Wmo is het verplicht om vorm te geven aan participatie. Met de oprichting van de Adviesgroep Wmo in maart 2009 is dit definitief geborgd. Het informeren van de achterban wordt geregeld met één à twee bijeenkomsten per jaar waar de achterbanorganisaties worden uitgenodigd en geïnformeerd worden over de actuele ontwikkelingen binnen de Wmo en het gemeentelijk beleid.

Ontwikkelingen AWBZ

De pakketmaatregelen die in 2009 worden doorgevoerd binnen de AWBZ maken het voor Noordoostpolder noodzakelijk om in kaart te brengen welke gevolgen dit voor de gemeente heeft. In een werkgroep met MEE IJsseloevers, Zorggroep Oude en Nieuwe Land, Carrefour en GGD Vangnet en Advies is besproken welke instelling welke werkzaamheden uit kan voeren. Op dit moment moeten de hiaten die ontstaan bij het vervallen van de AWBZ-zorg verder duidelijk worden. Hiervoor wordt nader onderzoek gedaan. Het doel is om eind 2009 over een structuur te beschikken waarin geregeld is welke klantgroep bij welke instelling terecht kan voor vraagverheldering en verdere dienstverlening.

Verder moet er onderzocht worden of er extra middelen nodig zijn voor het opzetten van de structuur of dat dit binnen de bestaande hulpverlening opgelost kan worden.

Maatschappelijke opvang

Door de financiële problemen bij Rehoboth zijn wij in de breedte aan het kijken waar behoefte aan is, welke voorzieningen er al bestaan en welke nog niet. Het doel is om een integrale maatschappelijke opvangketen op te zetten van noodopvang tot aan ambulante begeleiding. In 2009 is Rehoboth door Noordoostpolder via incidentele middelen eenmalig ondersteund met een subsidie van € 20.000 om de werkzaamheden voort te kunnen blijven zetten. Urk heeft Rehoboth voor € 5.000 gesubsidieerd en centrumgemeente Almere heeft Rehoboth met € 75.000 extra voor het jaar 2009 ondersteund.

Verslavingszorg

In 2008 is de Regiovisie ambulante verslavingszorg Flevoland opgesteld. Iedere gemeente in Flevoland moet vervolgens een deelplan verslavingszorg ontwikkelen. Het deelplan wordt opgezet en het is de verwachting dat dit in het tweede kwartaal van 2009 klaar is.

Pilot preventie huisuitzettingen

Vanaf 1 april 2009 is een pilot preventie huisuitzettingen gestart. Het doel is om te voorkomen dat mensen uit huis gezet worden en dat de huurbetaling weer wordt opgestart. Woningcorporatie Mercatus werkt hierbij samen met het AMW van Zorggroep Oude en Nieuwe Land en GGD Vangnet en Advies. Het AMW en GGD Vangnet en Advies onderzoeken of de mensen met huurachterstanden bekend zijn en zo nee, dan probeert Vangnet en Advies contact te krijgen met de personen om mogelijk hulpverlening op te starten. Schuldhulpverlening heeft hierbij uiteraard ook een rol.

Wet tijdelijk huisverbod

De Wet tijdelijk huisverbod is per 1 januari 2009 in werking getreden. De uitvoering van de wet heeft Noordoostpolder vanaf 1 maart 2009 in laten gaan.

Ontregelde gezinnen

Door het afschaffen van de psychosociale grondslag binnen de functie begeleiding van de AWBZ ontstaat een plicht voor de gemeente voor ondersteuning van ontregelde gezinnen. Noordoostpolder heeft voor de ontregelde gezinnen het product thuisbegeleiding ontwikkeld. Zorggroep Oude en Nieuwe Land heeft een subsidie gekregen van € 25.000 om dit product in 2009 uit te voeren. Bekostiging loopt via het Wmo-budget.

Individuele voorzieningen

Het beleidsplan Wmo is in 2008 vastgesteld door de raad. In 2009 worden de activiteiten die hieruit voortvloeien verder opgepakt. De verordening en het verstrekkingenboek waarin de individuele voorzieningen geregeld zijn, worden in 2009 geëvalueerd. Tevens zijn er wijzigingen in de hulp bij het huishouden aangekondigd die het noodzakelijk maken om vervroegd tot een nieuwe aanbesteding voor hulp bij het huishouden te komen. De huidige overeenkomsten zullen niet de maximale looptijd tot 1 januari 2011 krijgen.

Indicatiestelling

In 2009 wordt binnen het team Voorzieningen het zelf indiceren verder doorgevoerd. Het team is weer op sterkte gebracht en de vervolgstap kan worden gezet. Zelf indiceren gaat sneller en beter. Het doel is om nóg minder afhankelijk te worden van de indicatiestellingen door het CIZ, hetgeen zeker kan als de inhaalslag is gemaakt. Het budget indicaties zal hierdoor in 2010 kunnen afnemen. Het vrijvallend budget zal daarentegen deels ingezet moeten worden voor eigen personeel (kostenplaats

Publieksdiensten). Om een inhaalslag én deze omslag in 2009 te kunnen maken wordt in 2009 externe inzet ingehuurd vanuit regulier Wmo-budget.

Minderheden

Asielzoekerscentrum

Het college en het COA zijn het op hoofdlijnen eens over een nieuwe bestuursovereenkomst. Het aantal opvangplaatsen in het AZC Luttelgeest zal verhoogd worden van 800 naar 1000 permanent. Tot voor kort was het centrum een terugkeerlocatie. Deze zal via "natuurlijk" verloop omgezet worden in een inburgerings- en oriëntatielocatie. In de bestuursovereenkomst zijn duidelijke afspraken gemaakt. De verwachting is dat de gemeente minder geconfronteerd zal worden met de vraag voor noodopvang. Het COA gaat een prachtlocatie van AZC Luttelgeest maken wat betekent dat de huidige wooneenheden vervangen zullen gaan worden door moderne woonunits en er zal een nieuw schoolgebouw komen.

Noodopvang

In het bestuursakkoord tussen het Ministerie van Justitie en de VNG met betrekking tot het Generaal Pardon is een aantal voorwaarden voor gemeenten opgenomen. Deze zijn van belang voor Noordoostpolder. Het is de bedoeling dat gemeenten eind 2009 de noodopvanglocaties gaan sluiten. De staatssecretaris zou dit mogelijk maken door er voor te zorgen dat de wetgeving op dit gebied aangepast wordt zodat het aantal mensen dat nog in procedure is en geen recht op opvang heeft tot een minimum beperkt wordt. De eerste 4 maanden van 2009 is er 1 nieuwe persoon opgenomen in de noodopvang. Hij had zowel nog een procedure lopen op medisch gebied als op de afwijzing voor het Generaal Pardon. Totaal wonen er nu 4 mensen in de noodopvang en 2 mensen krijgen leefgeld. Voorgesteld wordt voorsnog het budget voor noodopvang voor 2009 aan te vullen met € 25.000 vanuit de reserve minderheden.

Huisvesting statushouders

In de eerste 4 maanden zijn er 18 personen, waarvan er 6 een generaal pardon vergunning hadden, geplaatst in 11 woningen. De taakstelling per half jaar is opnieuw verhoogd voor de reguliere vergunninghouders. Dat betekent dat de gemeente in 2009 24 personen zal moeten huisvesten. Aangezien we een achterstand hadden van 8 komt het totaal op 32 personen voor 2009. De taakstelling voor het Generaal Pardon voor 2009 was 18. Er is een aantal grotere gemeenten die meer mensen gehuisvest hebben dan de taakstelling, waardoor niet iedere gemeente aan zijn taakstelling zal kunnen voldoen. Alle huizen worden momenteel aangeboden zowel voor Gepardonneerden als regulieren.

Inburgering

Het aanbestedingsdocument is geschreven en is eind april gepubliceerd. De aanbesteding wordt gedaan samen met het re-integratiebeleid en samen met de gemeente Urk. De huidige doelgroepen die een aanbod krijgen van de gemeente voor inburgering zijn inburgeringsplichtige vluchtelingen, geestelijk bedienaren, mensen met WWB uitkering en vrijwillige inburgeraars zonder zelfstandig inkomen. Omdat er budget over is van 2007/2008 wat, indien het niet wordt besteed aan inburgering, terug zal moeten naar het Rijk, heeft het college de doelgroep van mensen die een aanbod krijgen uitgebreid met de doelgroep oudkomers.

Er zijn daarvoor 125 trajecten beschikbaar in 2009, met als prioriteit de mensen die in het Bestand Potentiele Inburgering (BPI) staan vermeld en de mensen die in 2007 en/of 2008 als oudkomer inburgeringsplichtig gesteld zijn door de gemeente en geen traject aanbod gekregen hebben van de gemeente.

Met de invoering van het participatiebudget in 2009 wordt er druk gewerkt aan een participatievisie. Het participatiebudget omvat het werkdeel WWB, educatiemiddelen (WEB) en de inburgeringsgelden (WI) vanuit het Rijk.

Voor de uitvoering van inburgering heeft het Rijk € 69.781 aan het gemeentefonds toegevoegd (ongeoormerkt) die het college graag wil besteden aan inburgering (zie beleidsplanning 2010-2013).

Antidiscriminatie

In 2009 treedt de nieuwe Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen in werking. Deze wet verplicht het college van burgemeester en wethouders van iedere gemeente om de inwoners van hun gemeente toegang te bieden tot een antidiscriminatievoorziening. Een antidiscriminatievoorziening is een verzamelbegrip dat gebruikt wordt om de organisatie aan te duiden die in ieder geval voorziet in twee taken: klachtenbehandeling en registratie. Om deze taak uit te kunnen oefenen zijn middelen beschikbaar gesteld via de algemene uitkering in het Gemeentefonds (ongeoormerkt) vanaf 2009. Voor onze gemeente gaat het om een bedrag van €16.000. Het college heeft zich voorgenomen de (rijks)middelen voor dit doel in te zetten vanaf 2009. Dit bedrag is gereserveerd voor het Bureau Gelijke Behandeling in Lelystad die voor Noordoostpolder deze wettelijke plicht op dit gebied uitvoert.

Jeugdbeleid

Het gemeentelijk jeugdbeleid ligt vast in de programma's jeugdbeleid, zoals recent geëvalueerd (onder andere door de rekenkamercommissie).

Centrum voor Jeugd en Gezin

De eerste contouren van de vorming van het Centrum voor Jeugd en Gezin zijn geschetst en met het middenveld besproken. Deze worden nu nader uitgewerkt met de diverse samenwerkingspartners. De concrete resultaten van deze uitwerking worden opgenomen in een ondernemingsplan CJG. Ook de schakels met de zorgteams (resultaat van de pilot ZATS), het ZorgAdviesTeam (ZAT) en Bureau Jeugdzorg komen aan bod.

Het risicosignaleringsysteem Esar (elektronisch signaleringsysteem alle risicokinderen) zal ook meegenomen worden in de uitwerking.

Ontwikkeling van ZAT's naar zorgteams

Er heeft een evaluatie plaatsgevonden van de pilot ZAT's. De evaluatie leidt tot aanpassing van de structuur. De ZAT's worden omgebouwd tot zorgteams. De eerste gesprekken in dit kader vinden nu plaats.

Voor- en vroegschoolse educatie

De doelgroepkinderen zijn afgelopen jaar grotendeels in beeld gebracht. De criteria liggen vast. Toeleiding naar VVE-programma's vindt plaats door de jeugdgezondheidszorg.

Dit jaar ligt de nadruk op professionalisering van een peutervolgsysteem, de warme overdracht als het risicokinderen betreft en de implementatie van de afspraken die hieruit volgen. Er vindt op dit moment overleg plaats met peuterspeelzalen, onderwijs, kinderopvang en opstapje om dit nader uit te werken.

Ontwikkelingen aanbod jeugdactiviteiten

Wat betreft het aanbod van jeugdactiviteiten, wordt steeds meer samenhang gezocht met andere partners die dezelfde doelgroep of aansluitende doelgroepen bedienen. Er ontstaat samenwerking tussen verschillende instellingen om de diversiteit binnen jongerenstromingen goed te kunnen bedienen. Het is wenselijk om proactief in te spelen op het initiatief van Carrefour, Muzisch Centrum en De Klos om gezamenlijk te werken aan een poppodium / ontmoetingscentrum voor de jeugd in Noordoostpolder. Een pilot van 2 jaar vergt € 300.000 subsidie en een implementatiebudget van € 25.000. In de beleidsplanning is voor 2010 en 2011 € 225.000 opgenomen. Om het project in augustus 2009 te kunnen laten starten is een bedrag nodig van € 100.000 bij Voorjaarsrapportage.

Vrijwilligers- en mantelzorgbeleid

De nota Vrijwillige inzet en mantelzorg 2008-2011 "Een betrokken gemeente" is de leidraad voor 2009.

Vrijwilligers

Begin 2009 is de website voor vrijwilligers ontwikkeld en wordt gestart met de thema-avonden en cursussen die worden uitgevoerd door het vrijwilligerspunt. Begin dit jaar is ook de beursvloer en Make a Difference Day georganiseerd door het vrijwilligerspunt. De vrijwilligersprijs is nog niet uitgereikt.

Tevens is afgesproken (doelen beleidsnota) dat er in 2009 een 0-meting om de prestaties van de vrijwilligerscentrale de komende jaren te kunnen meten. Hiervoor is geen budget gereserveerd. Er is een aanvullend budget van € 20.000 nodig voor het laten uitvoeren van een 0-meting.

Mantelzorgers

Het budget voor mantelzorg voor het jaar 2008 is bestemd voor expliciete doelen, maar de middelen zijn nog niet aangewend om dat doel te bereiken. De reden hiervoor is dat de nota in december in het college is geweest en steunpunt mantelzorg van Carrefour dus niet eerder kon starten met activiteiten om het doel te bereiken. Steunpunt mantelzorg is inmiddels gestart met het opzetten van de activiteiten. Er wordt komend jaar extra aandacht besteed aan de jonge mantelzorgers en wordt er een impuls gegeven aan de communicatie met de mantelzorgers, met als doel het bereik te vergroten. Verder wordt de respijtzorg in kaart gebracht en het steunpunt wordt extra opengesteld.

De subsidieaanvraag die Stichting Carrefour op 6 februari 2009 heeft ingediend is gebaseerd op het bereiken van de afgesproken doelen en hiervoor heeft Carrefour ook de beschikbare middelen nodig die waren gereserveerd voor 2008. Er is in 2009 een aanvullend budget van € 22.250 nodig voor mantelzorg om voldoende budget beschikbaar te hebben om de subsidieaanvraag van Stichting Carrefour te kunnen voldoen.

Ouderenbeleid

Pilot Ens

In januari 2009 is op basis van het Plan van Aanpak Pilot Ens de ruimtebehoefte inventarisatie door Mercatus uitgebracht. Dit als fysiek (de stenen) onderdeel van de totale pilot Ens inhoudend een:

- een kleinschalig Informatie-, advies- en servicepunt/loket;
- vestiging van de huisartsenpraktijk en het zorgteam;
- welzijnsactiviteiten service en diensten nieuwe stijl (zowel inhoud als wijze van organisatie);
- verbetering van wooncondities Hofje van Ens in samenhang met deconcentratie verpleeghuiszorg (kleinschalig zorgwonen).

De stuurgroep WWZ heeft eind april besloten Mercatus opdracht te geven voor het doen van een fysieke haalbaarheidsanalyse waarvan de oplevering is gepland op uiterlijk 15 oktober 2009. De analyse zal in eerste instantie betrekking hebben op de ruimtes voor Zorggroep ONL, de huisartsenpraktijk + apotheek en Carrefour Welzijnsgroep.

Tevens is in het kader van deze pilot een eerste verkenning gedaan naar subsidiemogelijkheden bij de provincie voor zowel de opwaardering van het Hofje van Ens als voor de opzet van een informatie- advies- en servicepunt passend op de schaal van de zorgcluster Ens.

Volksgezondheid

Locale agenda

Op basis van de met lokale gezondheidspartijen opgestelde agenda voor de toekomst is verder gewerkt aan de prioriteiten organisatie van de acute zorg en sociale kaart. De ontwikkeling van de sociale kaart (ten behoeve van werkers zorg en welzijn en zorg breed) is belegd bij GGD Flevoland (Site Zorgwel Flevoland). Deze sociale kaart wordt geïntegreerd op de gemeentelijke website en verder doorontwikkeld.

Voor de organisatie van de acute zorg is een stuurgroep ingesteld waar deel van uitmaken GGD, Antonius ziekenhuis, een vertegenwoordiging van de huisartsen en de wethouders volksgezondheid van de gemeenten Noordoostpolder (voorzitter) en Urk.

Motie Kleine Kernen

Het dienstverlenings- en voorzieningenniveau in de kleine kernen is een doorlopend punt van aandacht voor het college. Zowel bij het beleid Wonen, welzijn zorg als bij het beleid rond het Centrum voor Jeugd en Gezin is dit een belangrijk item. Dienstverlening kan digitaal en fysiek plaatsvinden. In het laatste geval kan de dienstverlener vanuit een lokale voorziening werken of er kan gereisd worden, door de klant of door de dienstverlener. De verschillende concepten moeten goed worden afgewogen door de verschillende aanbieders van (maatschappelijke) diensten. Het valt op dit moment op dat onze partners elk op hun eigen wijze werken aan digitalisering, bundeling van voorzieningen in clusters (clusterdorpen of centraal) maar ook aan outreachende methoden (zoals huisbezoeken). Wij willen dit dilemma in de loop van 2009 in elk geval ook bij ons accommodatiebeleid betrekken.

Waarderingsubsidies 2009

Maart 2009 hebben de vrijwilligersorganisaties, die activiteiten verrichten voor bijvoorbeeld jeugd of ouderen, een waarderingssubsidie ontvangen als blijk van waardering voor hun inzet. In de gemeente Noordoostpolder neemt het aantal allochtone inwoners toe. De gemeente biedt dit jaar voor het eerst ook een waarderingssubsidie aan vrijwilligersorganisaties die de maatschappelijke positie van allochtone vrouwen bevorderen.

Voor vrijwilligersorganisaties worden subsidieaanvraagformulieren ontwikkeld, waarbij niet méér informatie wordt opgevraagd dan noodzakelijk en we gaan over op genormeerde bedragen per soort activiteit. Dit zijn vaste bedragen als tegemoetkoming in de kosten. Per soort activiteit zal het gemiddelde bedrag worden bepaald. Ook zijn de formulieren voor de aanvraag voor het jaar 2010 beschikbaar via internet. De huidige beleidsregels worden aangepast en er worden beleidregels voor vrouwen en de amateurkunst opgesteld.

PROGRAMMA 7 SPORT

Sport algemeen

Recent is de beleidsnota sport vastgesteld, deze is de leidraad voor het sportbeleid.

Zwembad Bosbad

In januari is door het interim-bestuur van Zwembad Bosbad een presentatie gegeven over de stand van zaken. Momenteel vinden er gesprekken plaats tussen het interim-bestuur en de gemeente om te komen tot een nieuwe meerjaren subsidierelatie. Grootste knelpunt is het groot onderhoud. Voor achterstallig onderhoud bij Zwembad Bosbad zal eenmalig een bedrag beschikbaar moeten komen van € 305.000.

Per 1 juli 2008 is een nieuw interim bestuur geformeerd die de opdracht heeft gekregen om de organisatie van het zwembad door te lichten en met een plan van aanpak te komen om het zwembad financieel gezond te krijgen en te houden. Hier komen frictie- en interimkosten uit voort zoals destijds al was voorzien. Voor 2009 wordt de raad gevraagd een bedrag van € 75.000 beschikbaar te stellen. Hier betreft hier onder andere advieskosten.

Deze beide onderdelen worden in juni in een apart raadsvoorstel ter besluitvorming voorgelegd. Het structurele onderhoud (de huidige raming ligt op € 195.000 per jaar) moet ingepast worden in de bestaande begroting. De bedoeling is om in juni nieuwe subsidieafspraken aan de gemeenteraad voor te leggen waarin ook het groot onderhoud is geregeld. In de beleidsplanning is een extra bedrag opgenomen van € 25.000 voor groot onderhoud, dat niet binnen de bestaande raming past.

Sportstimulering

Momenteel wordt beleid ten aanzien van topsport ontwikkeld. Daarnaast wordt een kadernota voor de nieuw op te stellen tarievennota opgesteld. De bedoeling is om beide stukken eerst met de betrokken partijen te bespreken voordat het besluitvormingsproces wordt ingegaan.

BOS-impuls

Begin 2009 zijn de projectplannen voor de BOS-impuls 2009 en 2010 vastgesteld door het college van B&W. Deze plannen zijn in maart gepresenteerd aan de commissie Samenlevingszaken. Momenteel wordt gewerkt aan de evaluatie / vaststellingen subsidies over de eerste twee projectjaren. De verwachting is dat dit in de loop van mei of begin juni wordt afgerond.

De gemeente Noordoostpolder ontvangt van het ministerie over de periode van vier jaar € 600.000. De gemeente co-financiert dit bedrag. Het budget over de jaren 2009 en 2010 is niet gelijkmatig verdeeld. Het ministerie geeft in haar beschikking aan dat dit is gedaan om begrotingtechnische redenen. Om alle plannen voor de BOS-impuls voor 2009 uit te kunnen voeren wordt geschoven met de eigen middelen (zie beleidsplanning). Op deze manier zijn er in 2009 en 2010 evenredig veel middelen beschikbaar om de projecten uit te voeren. De budgetten worden over een periode van vier jaar verantwoord en dus heeft dit geen consequenties.

Masterplan Sportaccommodaties

Op 26 maart 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Masterplan Sportaccommodaties en de daarin gestelde uitgangspunten:

- Herschikkingen bij buitensportaccommodaties:
 - a. één voetbalcomplex
 - b. een multifunctioneel hockey-/ korfbalcomplex
- Uitbreiding en vervanging binnensportaccommodatie:
 - a. verdubbeling Bosbadhal ter vervanging PWA-hal
 - b. vervanging gymzaal Lijsterbes
 - c. extra gymzalen in Emmelhage en in Emmeloord West
- Aanpassen infrastructuur van het Emmelerbos

Hiermee heeft de raad de kaders aan het college meegegeven met betrekking tot investeringen in de sportaccommodaties in Emmeloord. Medio 2009 worden de eerste concrete voorstellen aan de raad voorgelegd.

PROGRAMMA 8 ECONOMISCHE ONTWIKKELING

Ontwikkelingsfonds/gemeentelijke arbeidsplaatsenregeling

De gemeentelijke arbeidsplaatsenregeling is vastgesteld en wordt gebruikt als extra acquisitiemiddel om bedrijven naar Noordoostpolder te trekken. De regeling is ook open gesteld voor Flevolandse bedrijven. De middelen voor de regeling komen uit het ingestelde ontwikkelingsfonds.

Naast de gemeentelijke arbeidsplaatsenregeling wordt dit jaar de mogelijk onderzocht voor het opzetten van een investeringsregeling. Hiermee kunnen naast nieuwe bedrijven ook zittende bedrijven ondersteund worden. Middelen voor de investeringsregeling worden gezocht binnen het ontwikkelingsfonds en binnen Operationeel Programma Landsdeel West (OP West).

Nutsvoorzieningen

De opsplitsing van Essent in een productiebedrijf (Essent) en een netwerkbedrijf (Enexis) nadert haar voltooiing. Met de opsplitsing is het de bedoeling Essent te verkopen aan het Duitse RWE.

De aandeelhouders, ook onze gemeente, dienen hiervoor in mei groen licht te geven. Bij verkoop betekent dat de verkoopopbrengst in verschillende fasen wordt uitgekeerd. Tegelijk zal het jaarlijkse dividend deels opdrogen.

Gemeentelijke vestigingsvisie (GVV)

In het Omgevingsplan heeft de provincie Flevoland aangegeven wat haar visie is op het aan voldoende en tijdig beschikbaar hebben van ruimte voor bedrijven en instellingen. Ook de revitalisering van oude terreinen speelt hierin een rol. Deze visie dient elke gemeente te vertalen naar een GVV. De GVV dient als onderlegger voor nieuwe bestemmingsplannen op met name bedrijventerreinen en kantoorlocaties. Onlangs heeft GS haar instemming gegeven voor het door onze gemeente ingediende vestigingsvisie.

Herijking economisch beleid

Er bestaat een duidelijke behoefte aan een werkbaar kader waarbinnen economische ontwikkeling vorm krijgt en promotie en acquisitie gevoerd kunnen worden. Hierin zal ook aandacht besteed worden aan de economisch – sociale ontwikkeling. De herijking van de nota economisch beleid zal medio dit jaar aan de raad worden aangeboden. Deze herijking geeft een doorkijk tot en met 2014. Onderdeel van de herijking is de vertaling naar concrete actiepunten.

Glastuinbouw

De gemeente staat waar het gaat om glastuinbouw voor een enorme uitdaging. Uitbreiding en vernieuwing van de glastuinbouw is een stimulans voor het gebied. De inpassing van grote glasarealen bij Luttelgeest vraagt echter de nodige aandacht voor zaken als infrastructuur, milieu, aanpassing bestemmingsplan, riolering, huisvesting (buitenlandse) werknemers. Hiervoor is naast interne ook externe capaciteit ingehuurd. Naar verwachting is tot eind 2009 extra (ambtelijke) inspanning nodig.

Stimulering economie

Het team economische zaken heeft tijdens de Tank S Rally de kans gegrepen om samen met enkele lokale ondernemers relaties uit te nodigen. Op die manier werden contacten versterkt en uitgebouwd.

Het team heeft tijdens de Bedrijven Contact Dagen in Leeuwarden, 24 en 25 maart, opnieuw positief aan de weg getimmerd. Samen met gemeente Urk en 29 bedrijven uit beide gemeenten was Noordelijk Flevoland duidelijk aanwezig. In juni zal de gemeente opnieuw deelnemen aan de vastgoedbeurs Provada. Voor de tweede helft van dit jaar staan de jaarlijkse startersdag en Logistica in de planning. Deelname aan evenementen wordt gericht ondersteund met advertenties, persberichten en aankondigingen in Ondernemer Centraal. Het project acquisitie en accountmanagement heeft bewezen succesvol en noodzakelijk te zijn voor onze ambities.

Acquisitie en accountmanagement

In de evaluatie zijn de volgende conclusies getrokken:

- Promotie, meer aandacht voor zakelijke dienstverlening, logistiek en groothandel.
- In samenwerking met andere gemeentelijke afdelingen en externe partijen (VVV, STEP, BAN, RECRON, etc.) tot één promotieplatform te komen waarin kennis en middelen worden gebundeld om promotieactiviteiten volgens de accenten van de nieuwste polder vorm te geven.
- Acquisitie wordt met kracht doorgezet met aandacht voor de reeds opgebouwde contacten en nieuwe contacten belangrijke items zijn zorg (oa. Schokkerbrink) en kantorenacquisitie.
- Het college werkt aan het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening. Als gevolg van diverse ontwikkelingen (o.a. één overheid, brede loketfunctie, digitalisering, dimpact) wordt voor de komende jaren ingestoken op het samenbrengen van de dienstverlening in een front-office waar alle vragen van buiten binnenkomen. Zodoende kan ook het accountmanagement zich breder inbedden in de organisatie.

Bij het stellen van de beleidsplanning 2011-2015 moeten eventuele budgetten voor accountmanagement en acquisitie worden opgevoerd. Dit loopt bijna parallel aan de collegevorming volgend voorjaar. In het dan te vormen collegeaccorde moet de continuïteit van accountmanagement en acquisitie aan de orde komen. De politieke partijen kunnen in hun verkiezingsprogramma's hun visies op het thema neerleggen.

Wellerwaard

De eerste zes holes van de Golfbaan op de Terp zijn gereed, de holes 7 t/m 9 worden oostelijk van de Terp aangelegd.

Het plan voor de aanleg van een recreatieplas met aanpalende woningbouw is in voorbereiding. Die voorbereiding is:

- Experimentkader;
- Mer;
- Bestemmingsplan;

Voor Wellerwaard is een grondexploitatie in voorbereiding. Kern van die exploitatie is de afdekking ineens van alle kosten door vervreemding van de gronden op de datum waarop het in voorbereiding zijnde bestemmingsplan onherroepelijk wordt (naar verwachting voorjaar 2010).

De dekking van de investeringen in de golfbaan is in de begroting geregeld. Door vertraagde uitvoering van het project is de golfbaan nog niet speelklaar en kan nog geen gebruiksvergoeding worden geïnd (€ 50.000 per jaar).

PROGRAMMA 9 SOCIALE ZEKERHEID

Uitstroombevordering

Uitstroom

In het eerste kwartaal is gestart met de implementatie van het nieuwe re-integratiebeleid. Alle klanten zijn ingedeeld op de activeringsladder. Er is een start gemaakt met de aanbesteding van re-integratietrajecten op basis van de ladder. De bedoeling is dat er uiterlijk 1 oktober 2009 nieuwe contracten liggen.

Arbeidsmarkt

Om beter inzicht te krijgen in vraag en aanbod van de arbeidsmarkt is aan E,til opdracht gegeven om een gemeentelijke arbeidsmarktmonitor te vervaardigen. Eind maart is de conceptversie gepresenteerd. De uitkomsten worden meegenomen bij de verdere ontwikkeling van de visie op sociaal economisch beleid.

Inkomen

De regelgeving rondom het recht op een langdurigheidstoeslag is gewijzigd. De gemeentelijke invulling is vastgelegd in een verordening. De doelgroep is gewijzigd. Er is nu in plaats van na vijf jaar al na drie jaar recht op een toeslag. Ook mensen met inkomen uit arbeid dat niet hoger is dan bijstandsniveau hebben nu recht op een toeslag.

Minimabeleid

Mee@doen

Eind 2008 heeft de gemeente het nieuwe minimabeleid 'Mee@doen' vastgesteld. Vanaf 1 januari zijn de vernieuwde regelingen ingegaan. In maart zijn de beleidsregels Mee@doen vastgesteld. Dit zijn de nieuwe regelingen voor 65-plussers, jongeren en chronisch zieken en gehandicapten. Om mee@doen voor zoveel mogelijk burgers mogelijk te maken is de grens voor recht op voorzieningen verhoogd van 110 naar 120% van het sociaal minimum en mensen hoeven niet meer met bonnetjes hun kosten aan te tonen. Meer vertrouwen dus vanuit de gemeente. Ook is het aanvraagformulier ingekort en makkelijker in te vullen.

Mee@doen is de gedachte achter het nieuwe minima en re-integratiebeleid (activeringsladder) van de gemeente. Meedoen door het vinden van werk, meedoen door deel te nemen aan sportieve, culturele en sociale activiteiten en mee@doen door partijen uit de samenleving te betrekken bij de uitvoering en ontwikkeling van activiteiten voor burgers. Naast individuele regelingen wordt ingezet op een MEE@DOEN-beweging. Samen met partijen uit de samenleving stimuleert de gemeente allerlei activiteiten voor burgers.

Eind maart is de verordening van de langdurigheidtoeslag in de Raad vastgesteld, de aanvragen hiervoor konden meteen per 1 april in behandeling worden genomen. Op 18 maart is de tweede platformbijeenkomst geweest. De opkomst was goed. De organisaties zijn geïnformeerd over het nieuwe Mee@doenbeleid en hier is enthousiast op gereageerd.

Schuldhelpverlening

Rond schuldhelpverlening zijn er wat schommelingen. Vanaf mei is er extra inzet bij de GKB om het verhoogde aantal klanten uit onze gemeente te helpen. Dit betekent dat er extra kosten gemaakt gaan worden. De inschatting is vooralsnog een extra kostenpost van € 100.000, dit bedrag kan onttrokken worden aan de reserve minima-beleid. Van het Rijk komen er vanuit crisisbeleid mogelijk extra financiën voor schuldhelpverlening. De bedragen worden halverwege het jaar bekend. Maar het is duidelijk dat we dit goed kunnen gebruiken. In 2009 biedt de begroting extra (rijks)middelen voor de participatie van kinderen uit gezinnen met lage inkomens, namelijk € 150.000.

Motie Kliëntenraad

Naar aanleiding van de aangenomen raadsnotie met betrekking tot de taakstelling en budgettering van de Klientenraad WWB is met de Klientenraad overleg gevoerd. Er is overeenstemming over het feit dat de statuten van de Klientenraad niet in lijn zijn met de verordening. Het college wil dit herstellen en daarbij direct consistentie met het participatiebeleid (Wmo) realiseren. Over de gevolgen moet nog worden gesproken met de cliëntenraad.

Wet Werk en Bijstand

Naar aanleiding van de quick scan (kort onderzoek) naar de tevredenheid van mensen die een uitkering ontvangen op grond van de Wet Werk en Bijstand (WWB) is in 2008 het zogenaamde 'Werkplein' ontstaan. De quick scan gaf aan dat de mensen over het algemeen tevreden waren. De pluspunten konden worden behaald in het geven van informatie. Hiervoor is in 2008 de gezamenlijke intake gestart, dat gaandeweg de naam 'Werkplein' heeft gekregen. Het Werkplein is een manier van werken tussen CWI, UWV en de gemeente Noordoostpolder (en Dronten en Urk) met als doel om de mensen allemaal op een zelfde manier te behandelen met welke vraag dan ook. Natuurlijk gaat het hier wel om vragen over uitkeringen en reïntegratie.

Activeringsladder

Meedoen staat ook centraal bij re-integratie. Meedoen door het vinden van werk of door andere vormen van maatschappelijke participatie. Voor iedereen die geen uitkering heeft en aan het werk wil en voor alle mensen met een bijstandsuitkering. Het vinden van werk is niet altijd eenvoudig en kost tijd en inzet. Vaak moeten er veel stappen gezet worden. In de nieuwe werkwijze van de gemeente krijgt elke stap aandacht en wordt inspanning beloond. Voor elke stap die gezet wordt is er een premie beschikbaar. Daar staat tegenover dat niet meedoen niet geaccepteerd wordt en leidt tot een lagere uitkering.

Recessie en extra uitkeringen

In 2009 is de nieuwe activeringsladder geïmplementeerd, om de effectiviteit van het bestaande werk verder te vergroten. Tegelijk neemt de instroom van WWB-klienten toe als gevolg van de recessie. De eerste maanden van 2009 nam het aantal aanvragen levensonderhoud al toe met 42%. De verwachting is dat in de loop van 2009 het aantal aanvragen verder zal toenemen als gevolg van de verkorting van de WW-periode door rijksbeleid. Om de caseload van inkomensconsulenten en klantmanagers re-integratie niet onverantwoord te laten toenemen, willen we anticiperen op deze situatie door per 2010 de formatie uit te breiden met 4,5 fte (50% toename bezetting), gedurende drie jaar, zie beleidsplanning 2010-2013. Dit is noodzakelijk om de effectiviteit van onze inzet overeind te houden. De kosten van deze extra inzet kunnen naar verwachting ruimschoots worden gedekt ten laste van het werkdeel WWB (in 2008 zijn we gestart met het declareren van onze eigen ureninzet ten laste van rijksbudget), dus dit drukt niet op de algemene middelen. De inzet van uren zal strikt worden gemonitord zodat de declaratiemogelijkheden niet worden overschreden. Voorgesteld wordt om in de tweede helft van 2009, vooruitlopend op het werven en aanstellen van personeel deze systematiek al te starten met inhuurkrachten zodat de behandeltijden niet oplopen en we adequaat kunnen inspelen op de ontwikkelingen.

Huurlasten Nagelerweg

De tijdelijke huisvesting van het Werkplein aan de Nagelerweg zal naar verwachting duurder zijn dan de huidige situatie, namelijk € 30.000 per jaar. De verhuizing is half mei, dus de extra kosten zijn naar verwachting € 20.000 in 2009.

PROGRAMMA 10 INWONERS, BESTUUR EN ORGANISATIE

Beleidslijnen

De beleidslijnen moeten worden heroverwogen of herzien op diverse terreinen:

- Opwaardering beleid
- Verbeteren Planning- en controlcyclus
- Weerstandsvermogen en risicomanagement
- Aanbesteding accountant
- Projecten

Voor de bovengenoemde beleidsonderdelen zijn diverse ideeën aanwezig. Voor het project Verbeteren Planning- & Controlcyclus geldt dat dit in gang is gezet. Met het projectplan als leidraad wordt nu in werkgroepverband gewerkt aan de programma's voor de programmabegroting 2010-2013. Tussentijds wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden van de vorderingen en tevens gevraagd te reageren op de voorstellen.

De aanbesteding voor de accountantscontrole start de eerste helft van mei 2009. De nota Weerstandsvermogen- en risicomanagement wordt later dit jaar opgesteld en aangeboden.

Overige gemeentelijke eigendommen

Geconstateerd is dat er geen duidelijk (administratief) beheersysteem voor onroerend goed in de gemeente Noordoostpolder bestaat. Het gebruik en het feitelijk bezit van gemeentelijke eigendommen –zowel bebouwd als onbebouwd- zijn onvoldoende in beeld gebracht en zijn verspreid in de organisatie, waardoor geen samenhangend beleid of beheer aanwezig is.

In de eerste maanden van 2008 heeft een inventarisatie plaatsgevonden waarbij zoveel mogelijk verhuurde, in erfpacht of in opstal uitgegeven objecten in kaart zijn gebracht. Van ontbrekende dossiers zijn bij het Kadaster originele aktes opgevraagd.

Er is toen geen onderzoek gedaan naar percelen waar nog geen rechten voor zijn gevestigd, maar waar wel gemeente-eigendommen door derden in gebruik zijn genomen. De resultaten van deze eerste inventarisatie zijn samengevat in een tussenrapportage.

Op basis van deze tussenrapportage is besloten het beleid en beheer van gemeentelijk onroerend goed projectmatig aan te pakken. De gemeenteraad heeft € 70.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het project.

In het project wordt het bebouwd gemeentelijk onroerend goed (objecten) en de bijbehorende overeenkomsten geïnventariseerd en geregistreerd van.

Handhavingsuitvoeringsprogramma

Voor het lopende jaar is een handhavingsuitvoeringsprogramma vastgesteld, waarin staat welke handhavingstaken in 2009 worden uitgevoerd. Het maken van een handhavingsuitvoeringsprogramma is voor het werkterrein milieu, bouw- en woningtoezicht en ruimtelijke ordening wettelijk verplicht. In het uitvoeringsprogramma zijn prioriteiten gesteld op basis van een risicoanalyse en er zijn verschillende handhavingsprojecten geformuleerd, zoals de aanpak permanente bewoning op recreatieterreinen en onderkomens buitenlandse werknemers. Het programma is 24 maart vastgesteld door het college.

Kwaliteit dienstverlening: openingstijden

Het dienstverleningsconcept is voor de producten reis- en rijbewijzen, uittreksels en adreswijzigingen het meest vormgegeven. Voor deze producten wordt gewerkt op vrije inloop en op afspraak. Het is inmiddels ook mogelijk via internet afspraken te maken.

Naast de genoemde bulkprocessen zullen ook andere producten aan dit dienstverleningsconcept worden toegevoegd.

Doel is om in 2012 daadwerkelijk te werken met 1 centrale publieksbalie voor alle kanalen (post, telefoon, balie, internet). Dit concept zal de komende jaren nader uitgewerkt worden: het klantcontactcentrum (KCC).

Kwaliteit dienstverlening

Benchmarking

Ook dit jaar nemen we deel aan de benchmark publiekszaken om bij onze burgers te toetsen of we de juiste dingen doen. De benchmark geeft ons inzicht in de kwaliteit van onze fysieke, telefonische en digitale dienstverlening in 2009. Ook vorig jaar scoorden we weer een ruime voldoende. In 2009 meten we voor het eerst onze telefonische dienstverleningskwaliteit.

Invoering vingerscan

Uiterlijk 28 juni 2009 gaan de Nederlandse reisdocumenten vingerafdrukken in de chip bevatten. De opname van vingerafdrukken vloeit voort uit een verordening van de Europese Unie. Hierdoor zal het aanvraag- en afhaalproces van reisdocumenten wijzigen en de werkprocessen worden aangepast. Inmiddels hebben de medewerkers een opleiding gevolgd. De wijziging heeft vooralsnog geen gevolgen voor de kostprijs van de reisdocumenten die landelijk wordt vastgesteld. Ook het afhalen van de documenten zal na juni de hele dag mogelijk blijven aan de receptie. Ook daar zal een vingerscan worden geplaatst die voor het afhalen noodzakelijk is.

Vorbereidingen GBA audit 2009

Het informatiebeveiligingsbeleid is vastgesteld. Zowel de inhoudelijke kwaliteitscontrole als procescontrole vindt op dit moment plaats.

Vorbereiding verkiezingen

Tijdens de verkiezingen van het Europese Parlement op donderdag 4 juni 2009 (en ook de gemeenteraadsverkiezing in 2010) zal traditioneel gestemd worden met het rode potlood. Het stemmen met de stemmachine is niet meer toegestaan.

De waarborgen die horen bij het verkiezingsproces (transparantie, controleerbaarheid, integriteit, kiesgerechtigheid, stemvrijheid, stemgeheim, uniciteit en toegankelijkheid) zijn met het potlood beter gegarandeerd. Geen af luistermogelijkheden en ieder uitgebrachte stem wordt fysiek gecontroleerd en geteld. Voor de stembureauleden betekent dit een forse uitbreiding van de werkzaamheden na het sluiten van het stembureau (21.00 uur). Aan de verkiezingen van het Europese Parlement doen 21 partijen mee. De traditionele stembus wordt om 21.00 uur geopend waarna er stapels met stembiljetten per partij en vervolgens per voorkeurskandidaat moeten worden gemaakt. Activiteiten die foutloos moeten worden uitgevoerd en gerapporteerd in een proces-verbaal. Ter ondersteuning van de stembureauleden zal vanaf 20.00 uur een ambtenaar aanwezig zijn om het tellen van de stemmen te ondersteunen.

Invoering vierde tranche ABW.

De vierde tranche van de AWB ziet op het vierde deel van de AWB. Daarin worden wijzigingen in regels voor bestuursrechtelijke geldschulden, bestuurlijke handhaving (in het bijzonder de bestuurlijke boete) en attributie opgenomen.

De inwerkingtreding van de vierde tranche van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) is uitgesteld tot 1 juli 2009.

PROGRAMMA 11 FINANCIEN

Lokale belastingen

Met betrekking tot de samenstelling van het gemeentelijk belastinggebied hebben Rijk en gemeenten afgesproken dat deze plaats zal vinden aan de hand van de resultaten van de commissie-Van Aartsen. Deze commissie onderzoekt voor de VNG welke wijzigingen in de Gemeentewet en Grondwet nodig zijn om de gemeentelijke autonomie en de gewenste ruimte voor differentiatie en maatwerk te verankeren.

Herwaardering

De gemeente heeft nu twee jaar achtereen een herwaardering uitgevoerd. De jaarlijkse herwaardering en de daarbij behorende controles, marktanalyses en afhandeling van de bezwaarschriften maken hierdoor onderdeel uit van de standaard processen.

Zoals aangegeven in de inleiding ligt het aantal ontvangen bezwaarschriften tegen de vastgestelde waarde lager dan vorig jaar. De gemeente heeft iets meer dan 22.750 objecten. Er zijn 305 bezwaarschriften binnengekomen die betrekking hebben op 335 objecten. In percentages is dat 1,5%. Een daling ten opzichte van vorig jaar, toen het percentage nog 2,3% bedroeg. De verwachting is dat alle bezwaren voor 30 juni 2009 zullen zijn afgehandeld. Daarnaast zijn de voorbereidingen naar de nieuwe waardepeildatum ook in gang gezet, zodat wij ook volgend jaar de beschikkingen weer tijdig kunnen versturen.

WOZ-registratie als basisregistratie

Het wetsvoorstel om de WOZ-registratie aan te wijzen als basisregistratie is door de Eerste Kamer aangenomen. Het is de bedoeling dat deze basisregistratie medio 2009 operationeel wordt. De wijzigingen van de Wet WOZ en daarmee de wijzigingen voor de praktijk zijn beperkt. Veel uitgangspunten van de basisregistraties gelden namelijk al voor de WOZ-waarde.

Door de Basisregistratie WOZ worden de afnemers van de WOZ-gegevens wel verplicht om eventuele geconstateerde fouten terug te melden. De gemeenten krijgen de verplichting om deze meldingen te onderzoeken. Een tweede effect is het veranderen van de gegevensuitwisseling tussen gemeenten, waterschappen en Belastingdienst. Voor deze gegevensuitwisseling wordt een landelijke voorziening WOZ georganiseerd. De gemeenten gaan leveren aan deze landelijke voorziening. En de afnemers verkrijgen hun gegevens van deze landelijke voorziening.

2. Voortgang bestaand beleid/kredietbewaking

In een voorjaarsrapportage is er over de uitvoering van de lopende begroting, waarvan de rapportageperiode zich uitstrekt over de eerste drie maanden, in zijn algemeenheid niet zo veel te melden. Dit wordt mede veroorzaakt door het feit, dat ook in deze periode veel aandacht uitgaat naar de afsluiting van het voorgaande dienstjaar, ofwel de programmarekening van 2008. De voorgestelde aanpassingen waarbij vermeld staat "budget 2008" zijn bijramingen waarvoor in 2008 reeds een raming was opgenomen, maar waar geen uitgaven op zijn verantwoord. Omdat ook nog geen verplichtingen waren aangegaan konden ze niet worden opgenomen als balanspost. Aangezien deze voorgenomen activiteiten nu in 2009 uitgevoerd zullen gaan worden is voor het dienstjaar 2009 aanvullend budget noodzakelijk. Het gaat hierbij om een bedrag van € 1.201.845. Dit aanvullend budget wordt aan de reserve beleidsplan onttrokken omdat dit bedrag op basis van de jaarrekening 2008 als rekeningresultaat aan de reserve beleidsplan zal worden toegevoegd.

Het beeld in volgorde van de programma's is als volgt weer te geven:

Programma 01 Openbare orde en Veiligheid:

Productgroep 1401 Openbare orde en veiligheid		
- beveiliging bedrijfsterrein De Munt (budget 2008)	€	30.000
- specifieke knelpunten aanpak kleine ergernissen (budget 2008)	€	51.000
- bijraming budget openbare orde en veiligheid	€	1.538
Productgroep 1202 Rampenbestrijding		
- opstellen rampenbestrijdingsplannen (budget 2008)	€	37.160
- inrichten actiecentra gemeentehuis (budget 2008)	€	82.600
Totaal	€	202.298

Programma 02 Openbare werken:

Productgroep 2101 Wegen, straten en pleinen		
- verkeersveiligheidsplan Rutten	€	45.375
- maatregelen hoofdroute Marknesse	€	100.000
Productgroep 5501 Natuurbescherming		
- Advies landschapsontwikkeling (budget 2008)	€	47.300
Productgroep 7231 Milieu		
- bijstelling legesinkomsten milieuvergunningen	€	2.035
Totaal	€	194.710

Programma 03 Wonen en ruimtelijke ontwikkeling:

Productgroep 8101 Ruimtelijke ordening		
- projectorganisatiekosten windpark Noordoostpolder (budget 2008)	€	25.000
- visie herstructurering dorpen (budget 2008)	€	45.000
- groot onderhoud monumenten (budget 2008)	€	5.882
- inhuur projectmanagement structuurvisie	€	70.000
- bijraming subsidie monumenten	€	36.224
Totaal	€	182.106

Programma 04 Onderwijs en educatie:

Productgroep 4001 Onderwijshuisvesting		
- indexering normbedragen 2008	€	29.470
- groot onderhoud expansievat (budget 2008)	€	3.100
Productgroep 4801 Onderwijstaken lokale overheid		
- aanpassing budget leerlingenvervoer	€	140.000

- aanpassing budget verzuimbepanking	€	18.000
Totaal	€	190.570

Programma 05 Cultuur:

Productgroep 5113 Centrum kunstzinnige vorming		
- groot onderhoud Muzisch Centrum (budget 2008)	€	6.300
Productgroep 5801 Media		
- incidentele subsidie St Lokale Omroep Noordoostpolder	€	4.000
- aanvullend budget subsidie St Lokale Omroep Noordoostpolder	€	755
Totaal	€	11.055

Programma 06 Welzijn:

Productgroep 6202 Maatschappelijke zorg		
- wet tijdelijk huisverbod	€	3.520
- aanvullend budget mantelzorg	€	22.250
Productgroep 6204 Minderhedenbeleid		
- aanvullend budget noodopvang	€	25.000
Productgroep 6301 Sociaal cultureel werk		
- subsidie project GAAF (budget 2008)	€	50.000
- inrichten drietal ontmoetingsplekken (budget 2008)	€	35.000
- groot onderhoud accommodaties (budget 2008)	€	54.700
Productgroep 6600 Programma subsidie vrijwilligers		
- subsidie St. Carrefour (budget 2008)	€	20.000
- aanpassing budget pr subsidie vrijwilligers	€	70.000
Totaal	€	280.470

Programma 07 Sport en Recreatie:

Productgroep 5302 Sportaccommodaties		
- onderhoud sportvelden (budget 2008)	€	242.000
- onderhoud sporthallen (budget 2008)	€	53.519
- onderhoud gymlokalen (budget 2008)	€	17.160
Productgroep 5303 Bevordering sportbeoefening		
- verschuiving projectplannen BOS-impuls 2009/2010	€	118.000
Totaal	€	430.679

Programma 08 Economische ontwikkeling:

Productgroep 3102 Bevorderen werkgelegenheid		
- poldersymposium (budget 2008)	€	17.646
- projectvoorstel Geomaticapark (budget 2008)	€	27.462
Productgroep 5604 Recreatie/Toerisme/Plattelandsvernieuwing		
- gemeentelijke afmeervoorzieningen	€	3.147
- vaarverbinding Randmeer (budget 2008)	€	50.000
- onderhoud recreatieve voorzieningen (budget 2008)	€	15.100
Totaal	€	113.355

Programma 09 sociale Zekerheid:

Productgroep 6101 Bijstandsverlening		
- bijstelling budget bijzondere bijstand	€	40.000
Productgroep 6112 Uitstroombevordering		
- bijstelling budget uitstroom	€	250.000
Productgroep 6131 Armoedebeleid en overige sociale zekerheid		

- minima- en reïntegratiebeleid 2009-2013	€	332.233
- aanpassing budget schuldhulpverlening	€	100.000
Totaal	€	722.233

Programma 10 Inwoners, bestuur en organisatie:

Productgroep 0021 Bestuursondersteuning		
- restantbudget IGW (budget 2008)	€	37.316
- bestuursondersteuning advisering college (budget 2008)	€	14.000
- verhogen budget bestuursondersteuning college	€	50.000
- bijstelling budget bestuursondersteuning college	€	20.404
Productgroep 0023 Rechtsbescherming		
- bijstelling legesinkomsten rechtsbescherming	€	5.306
Productgroep 0031 Burgerdiensten		
- bijstelling budget burgerdiensten	€	85.288
Totaal	€	212.314

Programma 11 Financiën:

Productgroep 9901 Saldi kostenplaatsen		
- mediation (budget 2008)	€	19.000
- toevoeging reserve Investeringsbudget Landelijk Gebied	€	1.225.000
- centrale VTO budgetten (budget 2008)	€	200.000
- investering goedgekeurde archiefbewaarplaats (budget 2008)	€	12.900
- toevoeging reserve beleidsplan	€	769.696
- toevoeging reserve riolering	€	40.000
- toevoeging reserve afvalstoffenheffing	€	55.000
- bijraming kostenplaats Publieksdiensten	€	40.000
- bijraming kostenplaats Ontwikkeling	€	106.500
- bijraming hulpkostenplaats Huisvesting Gemeentehuis	€	34.911
- bijraming hulpkostenplaats gem. werf (budget 2008)	€	2.700
- afschrijvingslasten die niet meer afgedekt worden aan de afs res.	€	42.139
Totaal	€	2.547.846

Totaal negatief alle programma's € **5.087.636**

Programma 02 Openbare werken:

Productgroep 2101 Wegen, straten en pleinen		
- verkeersveiligheidsplan Rutten	€	45.375
- maatregelen hoofdroute Marknesse	€	100.000
Productgroep 7211 Reiniging		
- aanpassing budget afvalverwerking	€	55.000
Productgroep 7221 Riolering		
- aanpassing budget riolering	€	40.000
Totaal	€	240.375

Programma 03 Wonen en ruimtelijke ontwikkeling:

Productgroep 8101 Ruimtelijke ordening		
- bijraming subsidie monumenten	€	36.224
Productgroep 8221 Overige volkshuisvestingszaken		
- aanpassing liquidatieuitkering OLBRF	€	5.000

Totaal	€	41.224
Programma 04 Onderwijs en educatie:		
Productgroep 4001 Onderwijshuisvesting		
- aframing budget onderwijshuisvesting	€	29.470
Productgroep 4801 Onderwijstaken lokale overheid		
- aanpassing budget verzuimbeperving	€	18.000
Totaal	€	47.470
Programma 06 Welzijn:		
Productgroep 6600 Programma subsidie vrijwilligers		
- aframing budget subsidie vrijwilligers	€	4.000
Totaal	€	4.000
Programma 10 Inwoners, bestuur en organisatie:		
Productgroep 0023 Rechtsbescherming		
- aframing budget rechtsbescherming	€	1.538
Productgroep 0031 Burgerdiensten		
- bijstelling leges burgerdiensten	€	180.000
Totaal	€	181.538
Programma 11 Financiën:		
Productgroep 9131 Beleggingen		
- bijstelling raming dividenduitkering	€	1.284.717
Productgroep 9201 Belastingen		
- bijstelling raming toeristenbelasting	€	15.000
- bijstelling raming onroerendezaakbelastingen	€	135.000
- bijstelling raming hondenbelasting	€	4.000
Productgroep 9221 algemene uitgaven en inkomsten		
- onttrekking reserve beleidsplan (budget 2008)	€	1.201.845
- onttrekking reserve beleidsplan (BOS)	€	118.000
- onttrekking reserve WMO	€	92.250
- onttrekking egalisatiereserve minimabeleid	€	512.233
- onttrekking afschrijvingsreserves	€	769.696
- onttrekking reserve inburgering	€	25.000
- bijraming alg uitgaven en inkomsten	€	445.184
- ten laste van onvoorzien	€	4.414
Productgroep 9901 Saldi kostenplaats		
- aframing hulpkostenplaats BMO	€	20.404
- aframing hulpkostenplaats Huisvesting Gemeentehuis	€	5.620
- aframing hulpkostenplaats Documentaire informatievoorziening	€	3.819
- bijraming kostenplaats publieksdiensten	€	250.000
Totaal	€	4.887.182
Totaal positief alle programma's	€	5.401.789
Saldo ten gunste van het begrotingsresultaat verdeeld over de 11 programma's	€	314.153
Saldo ten laste van het begrotingsresultaat onderdeel niet gepland beleid	€	232.750
Saldo totaal ten gunste van het begrotingsresultaat 2009	€	81.403

3. Niet gepland beleid

Bij voor- en najaarsrapportage is het te doen gebruikelijk bepaalde aangelegenheden, die in de primitieve begroting niet waren/konden worden voorzien, in één keer bij u aan de orde te stellen. Korthedshalve verwijzen wij u naar de bijgevoegde bijlage. (2)

4. Bestemming vrijvallende middelen

Na de budgettaire verwerking van de in deze voorjaarsrapportage 2009 opgenomen voorstellen in de programmabegroting voor het dienstjaar 2009, heeft de raming voor onvoorziene uitgaven een niveau van € 143.698, dat bestaat uit de volgende onderdelen:

nog aanwezig op de post voor onvoorziene uitgaven	€	148.112
nadelig resultaat voortgang kredietbewaking (zie onderdeel V.2)	€	4.414
kosten niet gepland beleid V.3	€	0
totaal	€	143.698

VI. BELEIDSPLANNING 2010-2013

Inleiding

De beleidsplanning is naast de vaststelling van de begrotingsuitgangspunten een belangrijke richtlijn waarlangs de nieuwe (meerjaren)begroting wordt opgesteld. De basis van de beleidsplanning wordt gevormd door het collegeprogramma 2006 – 2010, 2008 – 2010 en de beleidsplanning 2009 – 2012. Feitelijk is sprake van een permanente evaluatie van het collegeprogramma.

Deze basis is conform het ingezette beleid van "normaliseren en verbijzonderen" verder vorm gegeven. Actuele ontwikkelingen en nieuwe inzichten zijn op hun relevantie voor het gemeentelijke beleid onderzocht en getoetst en indien noodzakelijk of wenselijk, verwerkt. De rest van de punten uit het collegeprogramma 2006 – 2010 en beleidsplanning 2008 – 2012 is heroverwogen en zo nodig aangepast.

Het tweede onderdeel van de beleidsplanning wordt gevormd door de vervangingsinvesteringen. De financiële uitwerking van de vervangingsinvesteringen op de gemeentelijke begroting is relatief bescheiden. Ten opzichte van het bestaande overzicht zijn er slechts enkele wijzigingen doorgevoerd.

De aanbidding van de jaarstukken geeft jaarlijks verdeelde reacties op het rekeningresultaat. Met name sinds rechtmatigheidstoets bij de jaarrekening is de kans op een negatief jaarrekeningresultaat nog verder afgenomen. De verklaring is even simpel als verwarrend. Als het college geld tekort komt, worden er extra middelen gevraagd die uit de reserve beleidsplan komen. Op budgetten waar geld over is, wordt tussentijds niet afgeraamd, omdat doorgaans lastig is aan te geven of er werkelijk geld over zal zijn aan het einde van het jaar en het risico op een begrotingsoverschrijding en daarmee onrechtmatigheid toeneemt. Ten slotte werken de relevante (egalisatie)reserves als overdrukventiel en als onderdrukventiel (= inlaat). De werking als overdrukventiel is van toepassing indien er budget overblijft. Het overschot komt dan niet in het resultaat terecht. De werking als onderdrukventiel geldt indien er tekorten ontstaan. In dat geval wordt er automatisch onttrokken aan de reserves en ontstaat er geen negatief aandeel in het rekeningresultaat. Deze laatste werking zorgt er mede voor dat de jaarrekeningresultaten bijna onmogelijk met een rode pen geschreven moeten worden

Procedure

De beleidsplanning vormt een richtsnoer waarlangs de nieuwe (meerjaren)begroting wordt opgesteld en is nog niet definitief. De uitkomsten kunnen verder in het proces van de totstandkoming van de begroting op verschillende onderdelen of als geheel een onwenselijk resultaat geven. In dat geval zullen alle resultaten en uitkomsten op noodzaak en wenselijkheid worden beoordeeld. Eerst nadat een evenwichtige en sluitende begroting is ontstaan zal deze aan de raad ter vaststelling worden aangeboden.

Balans en exploitatie

De beleidsplanning 2010 – 2013 laat helder de ambities van het college zien. Om deze ambities waar te kunnen maken is het uitgangspunt gehanteerd dat binnen deze ambities de solide financiële basis van Noordoostpolder overeind moet blijven.

Het college heeft conform uw opdracht een verdere invulling gegeven aan herstructurering van de balans en de exploitatie in combinatie met het beleid van normaliseren en verbijzonderen. Deze herstructurering moet leiden tot een meer transparante, een meer solide en eenvoudiger exploitatie en een meer zuivere balans voor uw raad, het bestuur en de bestuursdienst.

De volgende punten zijn hier op dit moment te onderkennen, welke gevolgen hebben voor de begroting 2010:

1. activa met een economisch nut worden geactiveerd en niet vergezeld te gaan van een afschrijvingsreserve (uitzondering: de reeds aanwezige en in de begroting voorziene afschrijvingsreserves blijven bestaan). In 2009 wordt deze actie afgerond en zal dus de effecten in de begroting 2010 laten zien;
2. investeringen in en aan de openbare ruimte worden niet geactiveerd, waar dit op basis van aard en voorschriften onlogisch en ongewenst is. Voor de bestaande activa gold een sterfhuisconstructie. In 2009 wordt hier alsnog volledig uitvoering aangegeven. De effecten worden in de begroting 2010 verwerkt;
3. een stringentere scheiding tussen incidentele en structurele lasten aanbrengen. Voor de begroting 2010 zal duidelijk worden aangegeven wat incidenteel is. In de beleidsplanning is dit reeds nu terug te vinden;
4. ongewenst en ongebreideld gebruik van reserves en voorzieningen terugdringen. In 2009 wordt een nieuwe nota Reserves en voorzieningen aan de raad aangeboden, waarbij egaliseringsreserves en andere reserves zonder verankerde onderbouwing nadrukkelijk onder de loupe worden genomen;
5. niet aangewende budgetten/kredieten of gelabelde bedragen in reserves die hun oorsprong 3 of meer jaren terug vinden, in onderhavige voorjaarsrapportage in 2005 of eerder, en (nog) niet zijn aangesproken/afgewikkeld, vallen per 1-1 van het 4^e jaar vrij, tenzij er zwaarwichtige argumenten zijn om dat niet te doen. De kapitaallasten vallen vrij en de reserveringen binnen de reserve beleidsplan worden van hun oormerk ontdaan. Deze actie staat voor de najaarsrapportage 2009 op het programma;
6. oormerken voor zaken na het begrotingsjaar zijn per definitie indicatief en daarom is deze term niet meer gehanteerd in de beleidsplanning;
7. de vermenging tussen de reguliere exploitatie en grondexploitatie is opgeheven met ingang van 2009;
8. de "reserve vervanging kunstwerken" zal constructief en definitief moeten worden nadat het beleid omtrent vervanging kunstwerken is vastgesteld.
9. het college stelt voor om voor de geoordeelde middelen in relatie tot transitiegelden in de reserve beleidsplan een separate bestemmingsreserve te vormen.

Voor het vaststellen van de begroting staat onveranderd de eis dat voor alle begrote lasten een dekking aanwezig moet zijn.

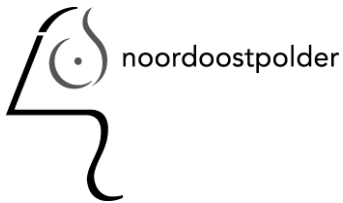
Plausibiliteit verloop van de reserve beleidsplan

Door de systematiek van resultaat- en rentetoevoeging aan de reserve beleidsplan enerzijds en presentatie van de reserve beleidsplan op basis van realisatie anderzijds, ontstaat schoksgewijs doch voortdurend het beeld dat het niveau van de reserve beleidsplan steeds weer hoger zal uitvallen dan aangegeven bij de vorige presentatie. Voor wat betreft de voeding van de reserve is dat juist, maar dat geldt niet voor de aanwending van de geoordeelde bedragen. Door diverse omstandigheden zijn de verschillende doelstellingen niet bereikt en/of zijn de werkzaamheden die daartoe moeten leiden nog niet in gang gezet. Voor het college heeft de stand van de reserve beleidsplan in samenhang met een realistische planning van onderliggende doelstellingen een hoge prioriteit.

Voorgenomen dekkingsplan

Nu alle ambities van het vigerende collegeprogramma in de beleidsplanning 2010 – 2013 zijn geactualiseerd, is de omvang van de benodigde middelen groter dan de omvang van de aanwezige middelen op dit moment. Om de ambities te kunnen realiseren is de volgende wijze van dekking als goed en verantwoord opgenomen in de beleidsplanning:

1. de reserve beleidsplan;
2. overige bestemmingsreserves;
3. het jaarrekeningresultaat;
4. herziening van de bestaande punten uit het collegeprogramma. Het gaat om het vervallen van € 292.500 aan onttrekkingen

De raad van de gemeente Noordoostpolder,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 mei 2009, no. 10495-1;

gelet op de artikelen 190, 192, en 197 van de Gemeentewet;

B E S L U I T :

1. In het kader van voortgang bestaand beleid en kredietbewaking diverse ramingen in de programmabegroting 2009 aanpassen.
2. In het kader van niet gepland beleid reeds in uitvoering:
 - a. Een krediet van € 16.184 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de wettelijk verplichte taak op het gebied van antidiscriminatie;
 - b. Een krediet van € 100.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van de ontwikkeling aanbod jeugdactiviteiten;
 - c. Een krediet van € 90.039 beschikbaar te stellen ten behoeve van het uitvoeringsprogramma buurtspeelplaatsen 2009;
 - d. Een krediet van € 32.750 beschikbaar te stellen ten behoeve van het project IGW;
 - e. Een krediet van € 100.000 beschikbaar te stellen ten behoeve van het vervolgonderzoek Cultuurplein.
3. De beleidsplanning 2010-2013 vast te stellen.
4. De uit deze voorjaarsrapportage voortvloeiende 23e wijziging van de programmabegroting voor het dienstjaar 2009 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 25 juni 2009.

De griffier,

de voorzitter,

Bijlage behorende bij de voorjaarsrapportage 2009

NIET GEPLAND BELEID

A. Reeds in uitvoering.

A.1 Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen.

In 2009 treedt de nieuwe Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen in werking. Deze wet verplicht het college van burgemeester en wethouders van iedere gemeente om de inwoners van hun gemeente toegang te bieden tot een antidiscriminatie-voorziening. Een antidiscriminatievoorziening is een verzamelbegrip dat gebruikt wordt om de organisatie aan te duiden die in ieder geval voorziet in twee taken: klachtenbehandeling en registratie. Om deze taak uit te kunnen oefenen zijn middelen beschikbaar gesteld via de algemene uitkering in het Gemeentefonds (ongeoormerkt) vanaf 2009. Voor onze gemeente gaat het om een bedrag van €16.184. Het college heeft zich voorgenomen de (rijks)middelen voor dit doel in te zetten vanaf 2009. Dit bedrag is gereserveerd voor het Bureau Gelijke Behandeling in Lelystad die voor Noordoostpolder deze wettelijke plicht op dit gebied uitvoert.

Gevraagd: een krediet van € 16.184 beschikbaar stellen t.b.v. de uitvoering van de wettelijk verplichte taak op het gebied van antidiscriminatie.

Dekking: ten laste van de algemene uitkering.

A.2 Ontwikkelingen aanbod jeugdactiviteiten.

Wat betreft het aanbod van jeugdactiviteiten, wordt steeds meer samenhang gezocht met andere partners die dezelfde doelgroep of aansluitende doelgroepen bedienen. Er ontstaat samenwerking tussen verschillende instellingen om de diversiteit binnen jongerenstromingen goed te kunnen bedienen. Het is wenselijk om proactief in te spelen op het initiatief van Carrefour, Muzisch Centrum en De Klos om gezamenlijk te werken aan een poppodium / ontmoetingscentrum voor de jeugd in Noordoostpolder.

Een pilot van 2 jaar vergt € 300.000 subsidie en een implementatiebudget van € 25.000. In de beleidsplanning is voor 2010 en 2011 € 225.000 opgenomen. Om het project in augustus 2009 te kunnen laten starten is een bedrag nodig van € 100.000.

Gevraagd: een krediet van € 100.000 beschikbaar te stellen t.b.v. de ontwikkeling aanbod jeugdactiviteiten.

Dekking: ten laste van het rekeningresultaat.

A.3 Uitvoeringsprogramma buurtspeelplaatsen 2009

De gemeenteraad heeft op 14 december 2006 ingestemd met de 'nota speelplaatsenbeleid 2006'. In 2005 en 2006 is door de bezuinigingstaakstelling en het maken van de eerder genoemde nota geen aanleg van nieuwe buurtspeelplaatsen en groot onderhoud/renovatie uitgevoerd. In 2007 is begonnen met een inhaalslag ten aanzien van aanleg en groot onderhoud/renovatie. In 2008 en dus ook in 2009 wordt hier een vervolg aan gegeven.

Gevraagd: een krediet van € 90.039 beschikbaar stellen.

Dekking: ten laste van de reserve vervanging/onderhoud speelplaatsen.

A.4 Integraal Gebiedsgericht werken

Sinds enkele jaren wordt geconstateerd dat bij de gemeente, mercatus, carrefour en politie vragen binnenkomen over burenruzies. In 2009 wordt een start gemaakt met het project buurtbemiddeling. Buurtbemiddeling is een laagdrempelige voorziening waar burgers en buurtgenoten hun conflicten met elkaar oplossen onder begeleiding van vrijwillige buurtbemiddelaars. De stuurgroep IGW heeft besloten dat in 2009 stevig ingezet moet worden op de bewonersparticipatie in Emmeloord. Carrefour is belast met de opdracht om in nauwe samenwerking met de gebiedsregisseur de vier wijkplatforms goed op orde te krijgen.

Gevraagd: een krediet beschikbaar te stellen van € 32.750 t.b.v. het project Integraal Gebiedsgericht Werken.

Dekking: ten laste van het rekeningresultaat.

A.5 Cultuurplein Emmeloord Centrum

In het kader van de planvorming van het Ontwikkelingsplan is de mogelijkheid overwogen om de bibliotheek in het centrum te huisvesten. Dit vond in 2006 geen draagvlak. Het college vindt dat de gemeente een kans laat liggen als niet voor de definitieve bouw op de Deel als nog eens grondig onderzocht is of de culturele voorzieningen in Emmeloord Centrum geclusterd kunnen worden. Hiermee krijgt het centrumplan De Deel meer "body" en worden de afzonderlijke culturele functies door samenvoeging versterkt.

Gedacht wordt aan een clustering en integratie van de volgende functies: Muzisch Centrum, Theater 't Voorhuys en de Bibliotheek.

Eind 2008 is er een eerste haalbaarheidsonderzoek door ICS adviseurs uitgevoerd naar de mogelijkheden van integratie van deze ontwikkelingen. Het college heeft in december 2008 besloten over te gaan tot een vervolgonderzoek in de vorm van een businesscase waarin de haalbaarheid verder inzichtelijk wordt gemaakt.

Gevraagd: een krediet beschikbaar te stellen van € 100.000 t.b.v. het vervolgonderzoek Cultuurplein.

Dekking: ten laste van het rekeningresultaat.

Behoort bij het besluit van de
raad van de gemeente
Noordoostpolder d.d. 25 juni 2009

PROGRAMMA		VERHOGING	VERLAGING	NIEUWE RAMING
Nr.	Omschrijving			
	In deze begrotingswijziging zijn de financiële consequenties verwerkt voortvloeiende uit het raadsvoorstel inzake de voorjaarsrapportage.			
	<u>LASTEN</u>			
1	Openbare orde en veiligheid	- 262.298	- 60.000	4.606.218
2	Openbare werken	369.959	68.482	31.877.441
3	Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling	1.534.146	141.463	22.717.845
4	Onderwijs en Educatie	165.557	4.457	8.399.747
5	Cultuur	11.055		3.893.965
6	Welzijn	396.654	4.000	12.599.030
7	Sport	545.766	141.054	5.078.446
8	Economische Ontwikkeling	402.746	343.437	3.923.333
9	Sociale zekerheid	540.500	358.267	22.341.277
10	Inwoners, bestuur en organisatie	1.005.787	695.687	6.864.682
11	Financiën	1.542.329	710.806	2.039.959
		6.776.797	2.527.653	
	Mutaties reserves	4.355.092		
	TOTAAL	11.131.889	2.527.653	
	<u>BATEN</u>			
2	Openbare werken	240.375	2.035	9.196.521
3	Wonen en Ruimtelijke Ontwikkeling	41.224		18.363.259
4	Onderwijs en Educatie	18.000		965.713
9	Sociale zekerheid		40.000	17.310.361
10	Inwoners, bestuur en organisatie	195.500	20.806	775.804
11	Financiën	1.906.173	6.088	57.322.680
		2.401.272	68.929	
	Mutaties reserves	6.314.032	42.139	
	TOTAAL	8.715.304	111.068	

